

Å ha lammelser i en hånd er det samme som at du vil så gjerne løfte glasset til din munn, men du får det ikke til. Forårsaket av skader i ryggraden. Men det er verre når du blir lammet en viss annen plass! Jeg er forresten så godt som bra i handa, men det er verre med ryggen.

Dear Bernard,

Yours, Doug

Red: Dessverre måtte Nytt fra England gå ut denne gang pga av overnevnte grunner. Men Doug får forhåpentlig tid neste gang.

Ikke la deg iritere av de mange trykkfeil og skrivefeil i bladet. Red leser nemlig aldri korrektur. Dette på grunn av tidsnød. Ei heller har red vært særlig god i Norsk rettskrivning.

170 ANTHON ØIEN
171 HARALD SUNDE
172 GEIR AUSTLID
173 STÅL SVENNING
174 PÅL BERGAN
175 ODD GANGÅS
176 JAN-ERIK ANDREASSEN
177 SVEIN ERIK EIDE
178 ARNE HUSBY
179 JENS B. HAGEN
180 STÅLE BJELLAND
181 VIDAR NØSTDAL
182 KIRTI SKANCKE SVENSSON
183 ASBJØRN VOLDEN

NA HAR DESSVERRE INGEN AV DE NYE
SERTIFIKAT INNEHAVERNE SENDT FF
BILDET SITT.
MEN DET ER ALLIKEVEL EN AV DE NYE
JEG GJERNE VIL FREMHEVE, OG DET
D-182, KIRSTI SKANCKE SVENSSON.
HUN ER NEMLIG DEN ANDRE KVINNE I
HELE NORGE SOM TAR D-SERTIFIKAT.
INNEN DET MANNS-PREGEDE FALLSKJERM-
HOPPERMILJØET ER DETTE LITT AV EN
PRESTASJON. VI GRATULERER!

Punkt 307.1.3: Fornyelseskrav:

Dersom fallskjermpakken ikke har gyldig fallskjermser­
tifikat B eller høyere, må han ha attestasjon fra en instruktør 1
på at han har pakket minst 5 skjermar av den aktuelle typen i
løpet av foregående år. Om dette ikke er tilfelle kan
sertifikatet gjøres gyldig gjennom minst en godkjent pakking
av den aktuelle type under kontroll av Instruktør.

Punkt 307.2.3: Fornyelseskrav:

Minst 10 fallskjermhopp pr. år eller attestasjon fra en instruktør i om at eleven har holdt sine ferdigheter vedlike og fremdeles er skikket til å gjennomføre fallskjermutsprang, eller avlagt ny avsluttende prøve under kontroll av en instruktør i, samt ha oppfylt fornyelseskravene til fallskjerpakkertsertifikat.

Punkt 307.2.4: Gyldighetskrav:

For at elevbevis skal være gyldig etter de første 6 mnd. må innehaveren ha utført minst 5 fallskjermhopp i løpet av siste 6 mnd. Hvis ikke dette er oppfylt, må innehaveren avlegge ny praktisk prøve for Instruktør.

Punkt 524.6

Påse at virksomheten hele tiden går etter gjeldende bestemmelser, herunder opprettholde et kontrollsystem for gyldigheten av de deltakende hopperes sertifikater og/eller beviser.

Fagkomiteen

**FALLSKJERMSEKSJONEN
NORGES LUFTSPORTSFORBUND**

Nr.4.1978 6. årgang

FRITT-FALL

The Free Diving Adventures Of Dar Robinson

by Bill Newell

Dar called that evening last August 13th and informed me that he had just successfully skydived from a Cessna 180 onto the wing of a Stearman in 3 tries. If I wanted to be there when it was being filmed, I would have to be at the Mojave airport at 7.00 a.m. the following morning. Noting my passion for sleeping late, this was a tough decision. Nevertheless, we rallied the next morning at 5.30 a.m. and made the 55 mile drive through the Tehachapi Mountains in a short amount of time. Things were in full swing as we arrived on the scene. Dar was figuring out some technical problems connected with the rigging on the drogue chute that would be attached to the Stearman. The purpose of the drogue chute was to slow the Stearman's airspeed to around 125 mph in a dive so that Dar would be able to do RW with the two winged aircraft.

After the drogue chute problem was worked out, the cameras and crew drove the 15 mile stretch to California City to shoot Dar's stunt. This was for real this time, on film and a lot of pressure to do it right the first time. Many relapses on a stunt like this could become expensive fast. Ray Cottingham was on hand with his free fall camera set up. His job was to follow Dar out of the Cessna 180 chase plane and film Dar's approach to the Stearman from slightly above and behind. The Stearman flown by Hollywood stunt pilot, Mike Dewey, had cameras mounted on the top wing, behind the cockpit and on the tail to catch different points of view of Dar's approach. The wind was blowing like hell at California City (as usual), and about 1.00 that afternoon the first attempt with the cameras

got underway. At 12,000 feet the two aircraft flying parallel to each other, came across on jump run. Suddenly the Stearman peeled off in a steep dive and at the same time a puff of streaming smoke fell away from the Cessna and streaked toward the diving Stearman which by this time was hundreds of feet below. Dar had a bad exit on this attempt as the chase plane was too far behind when the Stearman started into its dive. It took Dar a good 30 seconds to reach the Stearman and in his 15 seconds or so of working time left, he was pretty rushed. Dar made one entry try, started falling into the prop after missing the wing and decided it was time to get out of there and try it again next time. Dar separated, tracked off aways and deployed his new Strato Cloud at around 2000 feet. As we gathered around his landing spot asking what went wrong, Dar was all apologies. The brass told him not to worry about it, they were just glad he was OK, but Dar was really feeling bad about miffing that try. Personally, I didn't care so much that he didn't do it that time either. I was just glad he wasn't hurt. Everyone decided to take a lunch break and Dar would make another attempt after lunch.

Dar stayed behind at the hangar packing his Cloud for the next try. He wolfed down the cheeseburger, Coke and fries we brought him in an all American, healthy, unconcerned way. I wondered how he could have an appetite at a time like that. At about 3.30 the 2 planes took off again to give it another try. We were observing from a point where the ground cameras were set up. Ty Cane and Kent Bateman, Dar's business partners were manning the tripod mounted cameras with telephoto lenses. There was an air of expectation about, but I don't think anyone had any doubts that Dar would pull it off this time. The 2 planes lined up and came across the target as before. This time the Cessna and Stearman were side by side and real close on jump run. The Stearman peeled off into a dive and Dar left at the same instant. From the ground it looked good this time. We followed Dar's Stearman as it roughly traced the line on my wristwatch. Dar caught up to the Stearman in about 20 seconds, and was on the wing in about 30 seconds. Mike Dewey then cut away the drogue chute and began pulling out of the dive with Dar hanging on for dear life between the wing and fuselage. Everyone was wildly cheering and applauding as Mike landed and taxied up to the cameras with Dar standing on the wing with a huge grin on his face. The atmosphere was totally euphoric.

As the heat cooled down and the wind died, a beautiful golden sunset was spreading a beautiful light over the mountains into a deep purple. This marked the end of a near perfect day where another chapter in aviation stunt history was written. One that would equal Rod Pack's famous chuteless jump 12 years earlier.

Borrowed from Starcrest

JUBILEUMSFEST!

PÅ GRUN AV ALT FOR PÅMELDTE SIST VI FORSØKTE, ER JUBILEUMSFESTEN UT-SATT TIL DEN LØRDAGEN VI HAR ÅRSMØTE I F/NLF. DET VIL SI I MARS MÅNED. VI ER I HVERT FALL GARANTERT NOK GJESTER PÅ DEN FESTEN. KLUBBENE BØR VÆRE EKSTRA PÅPASSELIG NÅR DE VELGER REPRESENTANTER TIL TINGET. DET BLIR DE SAMME PERSONENE SOM STILLER PÅ FESTEN. VED DENNE FREMGANGSMÅTEN ER VI OGSÅ GARANTERT EN SKIKKELIG SPREDNING PÅ LANDSBASIS PÅ JUBILEUMSFESTEN. I TILLEGG TIL REPRESENTANTENE SÅ FÅR VI HÅPE PÅ ET STORT TILSIG FRA ØST-LANDSKLUBBENE! ALTSÅ PÅ GJENSYN PÅ JUBILEUMSFESTEN I MARS I OSLO!

FRITT-FALL

FALLSKJERMKLUBBER I NORGE:

ANDØYA FSK v/Torbjørn Haugen, Helmer Hansens vei 11, 9480 Andenes
ASKER & BÆRUM FSK, v/Tom Moberg, Kullebunnveien 8, 1370 Asker
BERGEN FSK, 5069 Bergen Lufthavn
BODØ FSK, v/Guttorm Vasshaug, Toppseilveien 13c, 8000 Bodø
CINCLUS FSK, 2770 Jaren
DRAMMEN FSK, Boks 2106, Strømsø, 3001 Drammen
GRENLAND FSK, v/Gunleik T. Lindheim, 3810 Gvarv
HA-G-L FSK, Boks 1093, 2301 Hamar
HARSTAD FSK, Boks 890, 9401 Harstad
IKAROS FSK, Boks 14, 1405 Langhus
KIRKENES FSK, Boks 248, 9901 Kirkenes
KJEVIK FSK, Boks 47, 4620 Vågsbygd
RW-CLUB NIMBUS, Boks 3, 1580 Rygge
NTH FSK, Stud post 243, 7034 Trondheim-NTH
OSLO FSK, Boks 3836 Ullevål Hageby, Oslo 8
PEGASUS FSK, Boks 30, 2201 Kongsvinger
STAVANGER FSK, Boks 712, 4001 Stavanger
TROMS FSK, Boks 200, 9201 Bardufoss
VESTERÅLEN FSK, v/Arvid Olsen, 8470 Bø i Vesterålen
ØRLAND FSK, v/lit. Per Knutsen, Adm gr., Ørland Flystasjon, 7130 Brekstad

Saksbehandlingsadresser:

Henvendelser til FSKene om innmelding/til-
rettes til:

TOR GUNDERSEN, brinken 16B,

Oslo 6.

Telf. 0800-1600: (02) 689960

Der det gjelder rutinemessige henvendelser
til FSKene:

HELGE SANDNES, boks 12, 1580 Rygge.

Telf. 0830-1530: (032) 60040 linje 277.

Henvendelser til Konkurransekomiteen:

KJELL GRANBAKKEN, Boks 15, 2151 Årnes.

Telf priv: (02) 989000 linje 3664.

Henvendelser til Fagkomiteen (dispensa-
sjonssaker, uhellsrapporter etc):

FINN OVE GAASØY, Klosterhaugen 7,
5000 Bergen.

Henvendelser vedrørende materiellspørsmål,
typegodkjenning etc, skjer som før

til Materiellsjefen: EILIF NESS,
Boks 343, 1601 Fredrikstad.

Telf. (032) 11942.

FALLSKJERM SEKSJONEN:

FORMANN:

TC. GUNDERSEN

NESTFORMANN:

HELGE SANDNES

SEKRETER

TOROLF PAULSHUS

MEDLEMMER:

GUNNAR THOMSEN

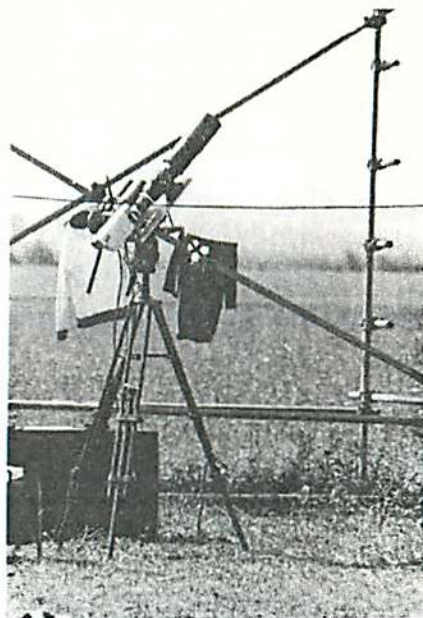
KJELL HOLMBY

VARAMENN:

HERL. SVENDSEN

TORBJØRN HAUGEN

Henvendelser om sert-
ifikater, lisenser og
tilhørende skjemaer,
samt NOTAM søknader:
NORSK AERO KLUBB
Nedre Slottsgate 17,
OSLO 1.

OM UTSTYR OG SLIKT

SOM VI TRENGER INNEN F/NLF

Morgengymnastikk hørte også med under treningen. Midt på bildet kan vi se eneste kvinne innen de berømte Golden Knights, Cheryl Sterns. Hun har ca. 2500 hopp og like mange flytimer. Tok flere gull under VM i Zagreb i år. Fresk jente! Bildet under viser kveldsstemming fra feltet. Her ser vi danskenes Palle Frank og Petter t.h. forsyne seg med hver sin T-bone steak.....

bar hvor frokosten med kaffe, egg og bacon, sto ferdig servert før kl.0700 hver morgen. Og var det dårlig vær en dag, så kunne du slå ihjel litt tid med å titte litt rundt i Fort Bragg, eller reise opp til Golden Knights egen parachute club for å jule litt.

Hoppingen startet om morgenen kl.0730 hvor fire C-182 sto klare til bruk. Her var det full fart hele dagen bortsett fra en termic pause mellom kl.1230 og 1430. Det sies at

Raeford er et av de verste feltene i USA når det gjelder termic. Man kunne faktisk oppleve å henge opptil 10 minutter i skjermen før en landet. Og det skumpet og ristet som et tog som hadde gått av sporet.

Hoppfeltet Raeford blir drevet av en av veteranene innen amerikansk fall-skjermport, GENE PAUL THACKER. Gene Paul som er en av USAs eller kanskje en av verdens beste stilinstruktører, åpnet dette feltet i 1968 med sikte på å bygge opp et slagkraftig amerikansk stil/pres lag. Og det har han også klart. Hver eneste hopper i USA i dag som befinner seg i toppen har gått Gene Pauls harde skole. Det marker en også på den disiplinen han har på feltet. Her får en kyndig instruksjon og veiledning, samt meget effektiv hopping. Gene Paul selv står hele dagen ved kikkerten og følger hver mann med rutinerne øyne. Etter hvert hopp må en melde seg ved kikkerten for å få kritikk av sitt hopp. Og det var mange ganger vi hørte: "Hey, you dummy! How many times do I have to tell you that your fucking legs should be up under your reserve, and not all over the sky!"

Ved siden av Gene Pauls kyndige instruksjon, så fikk vi også gleden av å komme i bekjentskap med hoppere i Golden Knights. Dette lagets stil/pres gruppe på 12 mann lå her og hoppet hver dag med sin egen trener og eget fly, og eget videoanlegg. For de som ikke skulle ha hørt om Golden Knights, så er

STIL-PRES GRUPPE ETABLERT I OSLO!

For første gang i norsk fallskjermhistorie har vi den 7. november 1978 klart å få etablert vår egen stil/pres-gruppe innen F/NLF. Gruppen eller retttere sagt arbeidsgruppen som den kalles, er satt sammen av hoppere som har mange hopp innen stil/pres, og som har vært med i sporten i mange år. Hovedformålet for gruppen er å forsøke å legge forholdene mer til rette for de hoppere rundt i landet som har lyst til å utvikle seg innen S/P. Slik som forholdene har vært til nå, har kommunikasjonen mellom oss vært for dårlig, og enhver har "vært seg selv nærmest". Skal vi komme noe lenger, så må vi få mere kyndig instruksjon, flere konkurranser (landskamper), og flere effektive hoppdager. Dette kan bare gjøres med et organisert treningsopplegg, og med treningsamlinger. Dette er noen av de tingene gruppen vil arbeide med. Vi håper derfor at flest mulig har anledning å komme på disse treningsamlingene, som antagelig for det meste vil bli avholdt i Østlandsområdet. Det er også å håpe at F/NLF vil stille seg positiv til en reisestøtte-ordning til de av hopperne som trenger dette. De kan jo ta med seg mange nye impulser tilbake til sine klubber etter slike samlinger. At vi f.eks. trenger mere kyndig instruksjon i skjermbruk/styring, beviser jo skade-rapportene som kommer inn.

Stilhopping, som er den eldste konkurransegrenen vi har, ser nå ut til å ta seg opp igjen. Jeg tenker nå på USA som har vært inne i en lang down-periode innen stil-hoppingen. Det samme har vi jo også her hjemme, det er stort sett de "gamle" ansiktene som går igjen. Hva kan så årsaken være til dette? Jeg skal ikke her gå i detalj inn på positive eller negative sider ved våre disipliner, men får bare håpe at viljen til å konkurrere og samtidig vise en god sportsånd blir større i tiden fremover. Ikke bare "kulen ned", som det nå så populært heter.

Modningstiden innen stil er lang, spesielt med tanke på de ressurser vi har å ta av her hjemme. Men la oss ikke være pessimister; stil er også gay, og jeg tror at den om noen år vil komme tilbake i full blomst. Men det er også opp til oss selv, til oss som har erfaringer og som skulle gi motivasjon og impulser til de yngre. Det er her fremtiden ligger.

For å prøve å unngå spekulasjoner og hypotetiske tanker om gruppen vår fra enkelte hold, vil jeg til slutt få nevne følgende:

Med etablering av denne gruppen er det ikke ment at vi skal isolere oss slik tendensen var i slutten av seksti-tallet og begynnelsen av sytti-tallet.

Nei, la oss heller fylle igjen den kløfta som noen mener er der, og la oss stå samlet for å møte de problemer vi idag står overfor, med tanke på å få eksistere som idrett.

Vi ber om at klubbstyrene sørger for at dette blir kjent blant de aktive i klubben, og at de medvirker til så stor deltakelse som mulig. Vi ser gjerne at interesserte skriver til oss med opplysninger om følgende data: Sertifikat, antall hopp, skjermtype, samt navn og adresse. Vi vil gjerne etablere en nøyaktig oversikt over de som er interessert i å være med på å få S/P grenen frem der den hører hjemme så snart som mulig. Med hilsen; TOM SKOGSBERG; GRUPPENS ADRESSE: KIRKEVEIEN 114, 1344 HASLUM

Veteran siden:

KJELL GRANBAKKEN ER IKKE AV DE KARENE SOM PÅSTÅR HAN HAR GJENNOMFØRT STIL PROGRAM PÅ 5,2 SEK, MEN HAN ER EN AV VÅRE ALLER ELDSTE VETERANER MED REGISTRERT INNMELDelse I FALLSKJERMKLUBBEN/NAK I JUNI 1963!

KJELL GRANBAKKEN

La oss kikke litt på Kjells rulleblad: Han gjennomførte pakkekurs i 1965 og innehar pakkesert nr.55/66. Han gjennomførte bakkekurs i 1966 og har Elevbevis nr.58/66. A-sertifikat fulgte i 1967 med nr 48, B-sert nr 45 i 1970 og C-sertifikat nr 134 i 1974. Han har Sportslisens nr 61 fra 1969. Men det er som dommer at Kjell Granbakken utmerker seg. For de som har vært involvert i hoppporten de siste årene har nok merket seg Kjells tilstedeværelse på de aller største stevner. Kjell har Dommerlisens nr.2 og er fullt kvalifisert internasjonal dommer. Men han har da satt spor etter seg som hopper. Hvem tror dere startet PEGASUS Fallskjermklubb? Ingen ringere enn Kjell Granbakken i nært samarbeid med O.M.Martinsen. I denne klubben har Kjell vært formann i 2 år, og sitter som nestformann i disse dager. Kjell innehar Instruktør -II lisens nr.50. Da Oslo Fallskjermklubb ble stiftet var Kjell å finne som varamann i styret, et verv som han forøvrig har innehatt i landstyret (F/NLF). Det skulle gå tre år fra innmeldelse i Fallskjermklubben/NAK til jomfruhoppet ble gjennomført. Men den 12.juni 1966 skjedde det, forøvrig på kurs sammen med en av våre andre veteraner: Eilif Ness.....Red

Nordisk Paraski

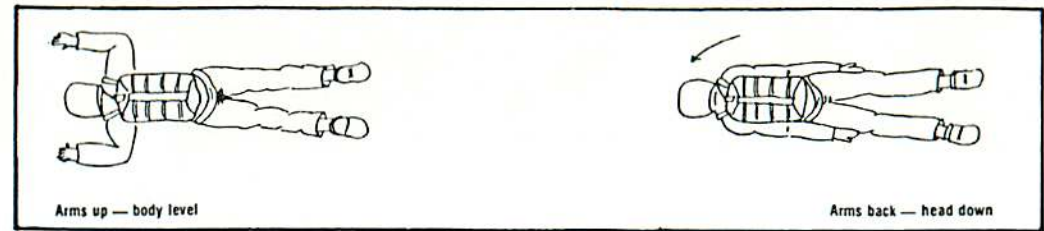
BULLETIN No 1 FRA KONKURRANSEKOMITEEN

The Nordic Para-ski Championships of 1979 will be arranged by NTH parachute club.

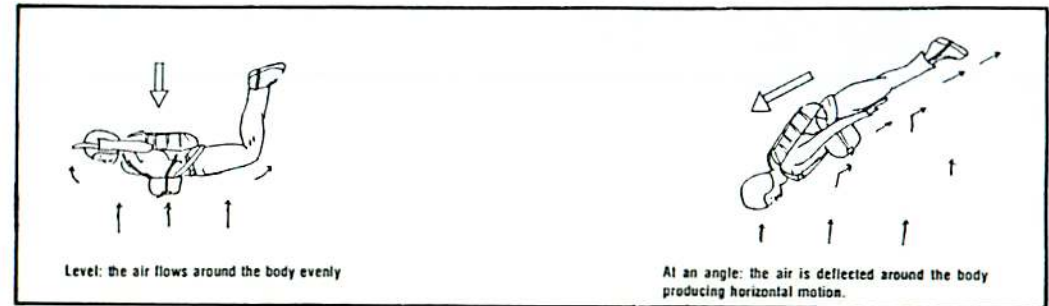
The event will take place in FOLLDAL (look at the bloody map) from March 9th to 11th, with the possibility of also having to use Monday 12th, if necessary.

Lodging, meals included, is available at GRIMSBU (have another look at the bloody map) approximately 6 km down the valley from the airfield. The price is N kr 350,- pr person, with an additional N kr 115,- if the extra day is used. Entrance fee and the cost of each jump are not included!

Folldal is an idyllic Norwegian mountain village, situated in Hedmark fylke at an altitude of 2200 ft msl. The village and surrounding areas have approximately 1000 inhabitants. In addition to farming the main employee is Folldal Verk Ltd, a sulphur mining company.

I full stabil X-stilling eller "frosk" fungerer armer og bein som kontrollflater. Dersom du nå beveger armene bakover og dermed reduserer luftmotstanden på fremre del av kroppen, vil du vippe fremover i stup. Eller, dersom du strekker armene fremover samtidig som du trekker beina til deg vil du starte på en baklengs salto. Du kan fra stabil X-stilling dreie til en av sidene om tyngdepunktet ved ganske enkelt å senke en av skuldrene. Dette forårsaker en vridning av kroppen slik at den tilnærmet tar form av en propell. Ved kontrollerte forandringer av kroppens luftmotstandsflater kan du dermed gjennomføre et utall av akrobatiske øvelser.

Når fall-stillingen er en kontrollert "frosk", så pløyer kroppen gjennom lufta slik at luftstrømmen blir tvunget til å fordele seg til alle sider. Når du så går over til f.eks "delta" blir mesteparten av luftstrømmen dirigert bakover og oppover mot beina. Du får nå en horisontal bevegelse i tillegg.

Dermed skulle du nå ha fått forståelsen av at alle kontrollerte forflytninger i rommet blir initiert av kontrollerte bevegelser av luftmotstandsflatene (hendene, armene, brystet osv) som igjen varierer kroppens stilling i forhold til den luftstrøm som treffer den.

Bakketrening med gjennomgåelse av kroppsovelsene vil øke dine sjangser til suksess i lufta. Det hjelper å vite hva du skal gjøre før du går opp. Dersom ditt hoppfelt ikke har spesial apparater så kan du prøve deg på en mengde av disse øvelsene på et vanlig bord eller til og med på en barkrakk.

Index to PARACHUTING...

The field of parachuting has generated much written data in the past few decades, and this is the first comprehensive work that has attempted to collect and organize the bibliography of this sizable body of literature. More than 2700 entries from American and foreign periodicals are included, as well as material from disciplines that overlap with parachuting—such as aerospace engineering, medicine, sports, psychology, and industrial engineering.

Popular periodicals are also indexed, and every major U.S. and Canadian sport parachuting publication from the last twenty years has been indexed and cross referenced.

Entries are divided into 59 major subject categories, and, because of the variety and diversity of this referenced material, the author has included valuable access information that will greatly benefit the prospective user of this unique reference work.

The brief history of parachuting, given in the introduction, highlights the growth and development of this colorful aspect of aviation. *Index to Parachuting* will prove a valuable resource tool for students, engineers, designers, doctors, and others who require scientific and technical data on this topic. Skydivers will also find the work offers a full range of material to interest them.

Author **Michael Horan** has held positions in the parachuting industry, testing and developing a variety of systems, and contributes articles to most of the major sport publications in the United States. He is a member of the United States Parachute Association, holds a Class "D" license, Instructor Rating, Diamond Wings, Gold Freefall Badge, and is a FAA Master Parachute Rigger.

The ultimate reference that tells you all you need to locate written material about:

Aerodynamic Decelerators
Aerospace medicine
Equipment
Exhibition parachuting
High altitude parachuting
History
Instructing
Judging
Jumpmastering
Military parachuting
National championships
Photography
Psychology
Relative work
Rigging
Unusual jumps
Plus 44 other major categories

"Recommended for all public and academic libraries."—*Library Journal*

"As an aviation writer, I find *Index to Parachuting* second only to a dictionary in usefulness. This book is an absolute must for anyone writing on parachutes or parachuting. Where was this book when I needed it?"—Dan Poynter, author of *The Parachute Manual*

"... immensely valuable... a public, school or industry aeronautical library would be remiss in not having Horan's work in its science/technology reference section."—*Parachutist*

"An outstanding, detailed bibliographic reference to every writing important to sport parachuting. This reference is long overdue, and will be valuable to all from novice parachutist to Ph.D. candidate."—Russ Gunby, author of *Sport Parachuting*

"Great historical material on skydiving, and all the rest of parachuting, way back to the beginning. A really useful reference and where-to-find-it-book on every personality and every part of our sport."—Bill Outley, 1977 U.S. Parachute Team Leader

ORDER FORM

Please complete and return to Garland STPM Press, 545 Madison Ave., New York, N.Y. 10022.

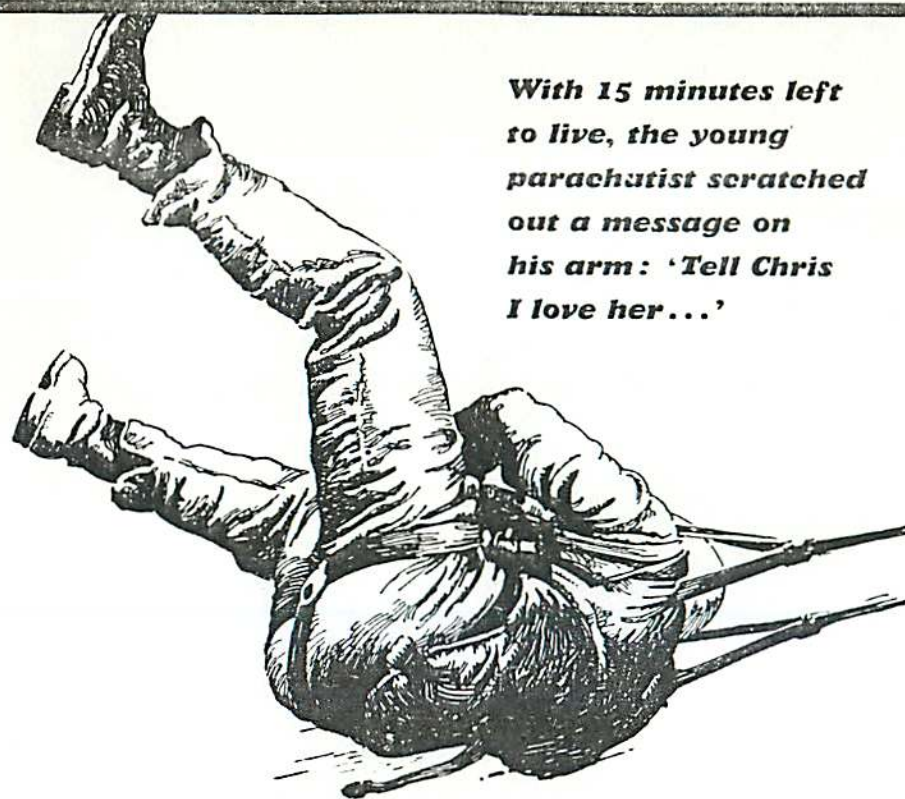
Please send me _____ copies of *Index to Parachuting* at \$21 each + 60¢ postage.

I enclose _____ in the form of m.o./check.

Name _____ (Please print clearly)

Address _____

City _____ State _____ Zip _____

With 15 minutes left to live, the young parachutist scratched out a message on his arm: 'Tell Chris I love her...'

AGAINST ALL ODDS

"GO," said the instructor, and the young parachutist launched himself out of the light airplane. The 'chute snapped open on time. But instead of falling through an empty sky, the para-

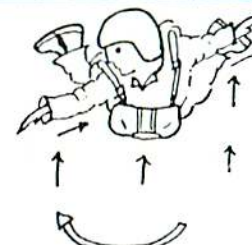
chutist found himself being dragged along horizontally, his harness straps biting into his flesh. Knowing that he must die and die soon, he thought of his girl friend...

Kort fortalt så skjedde denne avis-opplåste episoden under vanlig klubbhopping i England der en 18 år gammel elev var involvert. Det ny-innførte "Bag deployment system" har tydeligvis hatt sine barne-sykdommer. Eleven forlot flyet, en C-185, som sistemann på et line løft fra 2500'. Skjermen hengte seg opp i halen og halehjulet. Flyet stallet, men flygeren klarte å gjennvinne kontrollen i ca 800 fot, og var faktisk i stand til å klatre høyere opp. Eleven hadde tydeligvis gitt opp all håp og drev og skrev en siste hilsen til sin elskede på jakkearmen med en kulepenn. Langt om lenge klarte Hoppmesteren å tiltrekke seg elevens oppmerksomhet, og ved hjelp av tegn klarte han å gjøre eleven oppmerksom på at det finnes noe som heter Capewell låser på skuldrene. Langt om lenge klarte så eleven å frigjøre seg fra hovedskjermen i ca 900 fot hvoretter han trakk reserveskjermen og landet i sikkerhet på flyplassen. Nesten Arne Husby opplegg! Avis utklipp innsendt av Per Lindal, D-83

Etter å ha falt i 12 sekunder og du har oppnådd terminalhastighet, så var du en høy relativ vindhastighet å jobbe med. I frosk-stillingen vil du da kunne svinge sakte ved ganske enkelt å skråstille begge håndflatene i samme retning 45 grader. Studer dette fenomenet neste gang du kjører bil til hoppfeltet ved å stikke handa ut av bilvinduet. Ved 95 km/t har du omtrent halvparten av terminalhastighet ved full X-stilling. Kjenn hvordan lufttrykket mot handa forandrer seg ettersom du forandrer innfallsvinkelen.

Even minor tilting of the palms will cause a turn.

To turn, twist your body like a propeller.

Det er mange måter å starte en sving på. Problemet er faktisk å unngå å svinge. Enhver forandring av arm, ben, hand-stilling osv vil produsere svinger dersom det ikke blir motvirket.

Svinger blir produsert på samme måte fra frosk, delta eller marsj-stilling. Du senker ganske enkelt en skulder. I frosk hjelper du til med både armer og beina. For å lære "standard svinger" hopp ut og innta frosk-stillingen. Når du nærmer deg terminalhastighet trekker du hendene litt tilbake slik at hodet kommer litt lavere. Nå ser du i den retningen du ønsker å svinge, samtidig som du senker den skulder og arm som du ser mot. Etter en del trening vil du ha såpass luftfølelse at du slipper å "tenke" deg gjennom svingen. Svingene blir utført automatisk. Etter en tid vil også stabiliteten reguleres automatisk. Når du engang i RW griper etter en annen hopper så vil du slippe å tenke bevisst på å holde stabiliteten.

For å stoppe en sving går du tilbake til vanlig frosk igjen. Dersom du svinger hurtig kan det være nødvendig å innta svingstilling til motsatt side et kort øyeblikk for å unngå å fortsette svingen etter at du har inntatt frosk-stillingen. Det er enda en del viktige punkter som er verdt å huske. Ta ut et referansepunkt foran deg på bakken når du starter på en 360 graders sving. Dermed har du et kjent punkt å referere til når du skal stoppe svingen. Du begynner å stoppe svingen litt før du når dette punktet igjen. Husk at svinger ved lav hastighet er trege og sakte. Ved terminalhastighet derimot, kan svingene være overraskende hurtige. Får du problemer og du klarer ikke å stoppe svingen, kan du gå inn i delta. Derfra kan du igjen innta frosk. Husk hele tiden å passe på høyden! Du trekker i trekkhøvde enten du er stabil eller ikke!

Aloys Riesenbeck,

Tekst og foto:
B D Lyng

Vest-Tysk hopper av verdensformat.

En av de som var med og kjempet om gull i presisjonshopping under VM i Zagreb var den 29 år gamle sympatiske Vest-Tyskeren ALOYS RIESENBECK. Fra å være en uerfaren linehopper i 1968 er han idag blant verdens aller beste presisjonshoppere med over 2500 hopp. Det kan være av interesse for våre egne militære fallskjermhoppere å vite at den Vest-Tyske fallskjermjegerskolen har en egen sportsgruppe. De som under sin militære hopputdannelse viser takter utover det vanlige, blir samlet i en egen "sportsgruppe". Her får de parallelt med sin militære hopp-utdannelse en videre innføring i konkurransehoppingens hemmeligheter. Dette er en militær tenkemåte som er helt ukjent her i Norge! Hvor naturlig ville det ikke være at Hærens Jegerskole hadde en egen elitegruppe som deltok i konkurranser i inn- og utland. Tenk hvilken allsidig innblikk disse gutta ville få når det gjelder hopp-teknikk og nytt utstyr!

Aloys uttaler at foruten å være med i de største internasjonale stevner, så stiller sportsgruppen sammen med Golden Knights i Raeford, USA, i en måned hvert år for å perfektionere seg! Resultatene lar ikke vente på seg: Aloys tok sammen med 3 av sine militære kollegaer gull i lagpres i VM. Han ble tysk mester i 75 og 77, og i 77 satte han verdensrekord med 50 DC på rad! Ikke nok med det, han ble også verdensmester i Para-ski for lag de to siste årene.

På bildet over ser vi Aloys i alvorlig samtale med fire av de Vest-Tyske jentene som deltok i VM-78 i Zagreb.

Og klubben fant å ville delta i det åpne Skotske mesterskapet i august. Vår første sivile konkurransehopper ASBJØRN ENGELI samt LEIF ØYEFLATEN og OLA MELLING utgjorde laget. Reisemåte? Cessna 180, med O. THYVOLD ved spaken. Noen dager senere og noen flyhjul fattigere kom laget noe for sent fram, men havnet på 12., 23., og 32 plass. Lagmessig gikk det bra og fjerde plass til Norge. Returreisen var av den avgjort hårete typen med skikkelig VFR flyging i null høyde.

I Sverige hadde fallskjermidretten vært på programmet i flere år, og i 1967 inviterte de til det første Nordiske Mesterskapet med stil/pres og lagpres. Mesterskapet løp av stabelen i Karsborg, og Asbjørn Engeli og JOPPE PETERSEN utgjorde "den nye garde". En viss herre ved navn ROLF TANGEN deltok også for første gang på et norsk representasjonslag. Og hvordan innledet Rolf sin representasjonskarriere? Jo ved å bli Nordisk Mester i presisjon!! Finnene demonstrerte sin klasse, og RISTO VALTA vant stil med et gjennomsnitt på 9,6 sek! F.eks. ville han ha tatt medalje i 1973 med det resultatet! Sterkt! Risto Valta ble Nordisk Mester sammenlagt, og i presisjon laget han den første Dead Center i et Nordisk Mesterskap. Under dette mesterskapet brukte Valta den nå så kjente stilstillingen. Tette ben optrukket, armene tilbake langs siden og hodet lavt. Vi så og lærte.

Hjemme gikk en del hoppere, nye sådanne, med ca 150 hopp i loggboken, og en verdensmester i magen. Navn? En av dem var EGIL KATO HANSEN med hvit genser (en hoppdress koster 10 hopp) og sort slips. Gjennom diskusjoner med Asbjørn og Raymond ble det skapt en gryende forståelse for å falle ut av flymaskinen ikke er nok. Alt må systematiseres. Grunnleggende fysisk trening og massevis av hopp trening med kvalifiserte folk på kikkerten. Å forstå dette gikk relativt greit, men å gjennomføre det på bred basis var fremdeles 6 år frem i tiden. Grunnlaget for å skape fallskjermidrett på et internasjonalt nivå var lagt. Vi så og lærte.

Norge var vertsland for Nordisk Mesterskap i 1968, og med Lasse Laudal som sjef på HFVS påtok de seg hele den praktiske del av arrangementet. Rent apparattekisk var dette noe av det mest imponerende jeg har sett. Militære kjøretøyer, telt, aggregat, høytaleranlegg, innkvartering og dommere var noe av de tingene HFVS bidro med. Raymond Gjertsen & Co hadde et kjempearbeid med alle de tusen detaljer som skal klaffe. Alt man kunne manipulere med ble manipulert med. Untatt været! Været ville ikke samarbeide, og stevneleder TORGEIR STRAND hadde mildest talt en ufselig jobb for å få mesterskapet avviklet. Innebygget i Nordisk Mesterskap var også Norgesmesterskapet i seniorklassen. Junior var delt i to klasser, C og B. De fleste av juniorlaget (slike som EILIF, KATO, OLA etc.) var funksjonærer under Nordisk. Vi så og lærte.

Norges lag til Nordisk ventet vi oss mye av, og ROLF TANGEN, LASSI LAUDAL, ROAR HAUGEN, REIDAR VANGEN, OLAV VIK STRANDLIE, ASBJØRN ENGELI og JOPPE PETERSEN innfridde endel av forventningene. Medaljeplassene ble: Bronse sammenlagt ved Rolf Tangen, sølv i lagpresisjon og Bronse i stil ved Rolf Tangen. Svenskene tok gull i lagpresisjon og individuell pres, og finnene fikk gull i stil og Nordisk Mester sammenlagt som ble Eero Ylinen. "Finnestilen" fikk sitt definitive gjennombrudd og nå skulle det trenes! Juniormesterskapet ble en artig affære, også rent luftfartsteknisk. Vi brukte nemlig en Cherokee Six med en propell som var ca. 10 cm for kort. Jeg glemmer ikke takeoff fra Lasslanda Airport på Aur, hvor grantoppene smekket i flykroppen! Ai, Ai! Junior C kl. ble vunnet av "unge og lovende" Egil Kato Hansen, herrerne Wilif Ness og Kjell T. Olsen tok henholdsvis sølv og bronse. I junior B kl. kom Asbjørns spesialelev, utdannet på låvebru hjemme i Hadeland, Iver Haugsbakken. Erling Riise tok sølv i denne klassen (med forskjøvet ryggvirvel). Som et lite apropos, Iver tok også "Sjefen for Hærens premie" som beste juniorhopper uansett klasse. Intil nå hadde vår fremgang og vekst vært basert på de kunskaper og ferdigheter våre militære instruktører hadde ervervet seg. Og på HFVS ble det drevet høyverdig trening i et godt idrettsmiljø. Utover dette var vi nokså ribbet, idrettslig sett. Men begynnelsen på en pyramidisk vekst var unngått. Som eksempel på hva et godt idrettsmiljø på HFVS betydde, er Rolf Tangens treningsgyngje, et instrument han tok i bruk i 1969. Dette året kom

Når det nå er oppnådd en feilfunksjonsfaktor på 1 pr 1000 hopp med FLYER anvendt som hovedskjerm og pakket uten særlig kontroll, så skulle det være mulig å oppnå en sikkerhet på 1 feilfunksjon pr 5000 hopp med en SAFETY FLYER uten knuter og pakket etter forskriftene i den originale innerposen og pakket under ideelle forhold. I virkeligheten så underbygger noen av de førnevnte militære rapporter og Para Flites egne statistikker disse tall.

PÅLITLIGHET

Vi snakker om en reserveskjerm, så la oss ikke være mere optimistiske enn realistiske.

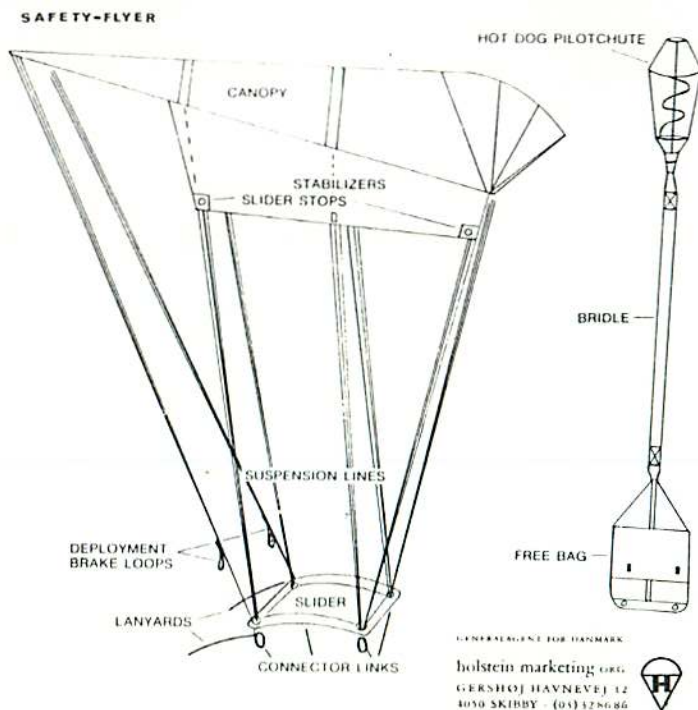
La oss være konservative. La oss anta att vi kun regner med en feilfunksjon pr 1000 hopp med SAFETY FLYER reserven. Det regnes med en faktor på 3-5 pr 100 hopp med en rund reserve. Dersom vi fortsatt er konservative gir vi den en faktor på 3 til 100 hopp og firkant reserven 1 til 1000 hopp og dette viser at firkant reserven er ca 30 ganger så pålitlig som den runde.

Men det er andre fordeler ved å anvende SAFETY FLYER reserven. Du kan hamle opp med sterkere vind enn med rundkalotten. Du kan kontrollere eksakt hvor du vil

lande selv i tettbebyggede områder hvor du hopper demo. En annen stor fordel er at den firkantede reserven sansynligvis ikke skades i åpningen som en rundkalott meget ofte gjør. Dette nedsetter omkostningene.

Ut over de drop-test som skulle utføres for TSO-godkjenning, så har fabrikken utført mange andre dropp og hopptester. Flere av hoppene var break away fra fullt bærende hovedskjerner. DVS ved lav hastighet. Hopp ved full terminalhastighet er også utprøvd på SAFETY FLYER. Man har prøvd tilsiktede hestesko feilfunksjoner hvor piloten var bundet fast til en dummys ben, og fabrikken har flere billedserier som viser bemerkelsesverdige åpninger. En av reservene var pakket i 5 måneder med en vekt på 15 kg liggendes oppå. I denne perioden var reserven også gjennombløt av vann. Da den ble dropp-testet med static-line åpnet den normalt, og senere undersøkelser viste at skjermen var i god stand.

Denne firkantreserven som vi har snakket om har vært arbeidet med, utprøvd og utviklet over en periode på 4 år, og nå er den altså ferdig. Det har aldri vært gjort større anstrengelser for utviklingen av et nytt produkt innen sportsfallskjermhopping av noen firma eller person. Gled deg til din nye SAFETY-FLYER!

fullt lag til VM i Oklahoma, og Rolf, Kato, Iver (triumviratet), Per Stai og Hallvard Stensaas var våre fremragende representanter. Hallvard kom som en vind dette året og ble tildelt premier som beste debutant i NM. Sitt første år som konkurransehopper kjørte han gjennom NM, Nordisk og VM! Litt av en debut! Kato fikk en 58. plass i stil og 38 plass i presisjon. Rolf var ikke langt unna med nr. 1 i stil og 41. plass i pres. Iver tok med seg en fin 59. plass i stil i koffert. (Pluss noe annet).

RW hopperne kjørte bra denne sesongen, og som toppen på kransekake ble vår RW mann nr. 1, Eilif Ness, valgt til visepresident i FAI's CIP-komite. I 1973 ble det avholdt "prøvenordisk" i RW., med seksmannsstjerne på tid. Vi tok med oss bronse og en masse erfaring med oss hjem.

Egil Kato Hansen ble ansatt som treningskonsulent på deltid for å ta systematisk vare på våre idrettsmenn.

NTH Fallskjermklubb påtok seg å arrangere årets NM og Kato plukket med seg rubb og rake. Et godt og hyggelig mesterskap med et strålende vær.

Under det andre Nordiske samordningsmøte ble det vedtatt at Nordisk RW og Stil/Pres Mesterskapet skulle arrangeres annet hvert år. Og RW som nettopp hadde blitt godtatt av CIP som idrettsgren, tok spranget inn i nordisk idrettsmiljø.

La meg avslutte denne kavalkade med en takk til Oslo Fallskjermklubb som har båret hovedtyngden av idrettsarrangement gjennom 10 år. Uten Oslo Fallskjermklubbs medlemmer på bakken hadde idretten ikke kommet dit den er. Og spesielt takk til Joppe Petersen, Kjell Granbakken, Erling Riise og Eilif Ness for ledelse og dømming av en lang rekke stevner. Og la oss håpe at ERIK LINDQUIST's studium på NIH med fallskjerm som hovedidrett innevarsler en ny æra for fallskjermhopping som idrett.

NYE BOKER

PARACHUTING - The Skydivers Handbook. Dette er Dan Poynters nye letteste fallskjerm bok. Pris \$4.95 myk -\$9.95 hard Parachuting Publications, P.O.Box 4232-Y, Santa Barbara, CA 93103, USA. Frakt i tillegg

Dette er ett av bildene fra dansken JENS THOMSENS nye fallskjerm bok med lett og løst fra dansk fallskjerm sport. Boken koster danske kr. 57,35 og kan bestilles fra:

ROSENKILDE OG BAGGER

FÖRLAG BOGHANDEL ANTIKVARIAT

KRON-PRINSSENS-GADE 3 . POSTBOX 2184 . TELEFON (01) 15 70 44 (6 ledet)

1017 KØBENHAVN K.

Disse flares var i sin tid den eneste aksepterte måten å fordele belastningen fra hopperen likt over hele skjermen. For det annet er monteringen av det pilotskjermkontrollerte reefing systemet en av de grunnleggende prinsipper, da dette for første gang var istand til å endre et uakseptabelt åpningsstøkk til absolutt akseptabelt, samtidig med at åpningsfasen ble langt enklere og sikrere enn hittil kjent. Dette systemet er ganske enkelt basert på pilotskjermens trekraft i åpningsforløpet, overført til kalotten gjennom en lang line som er ført gjennom en del ringer som er fastgjort til kalottens underside. Dette prinsippet gjør åpningsfasen progressivt, d.v.s. i starten trekker pilotskjermen maksimalt, men etter hvert som mer og mer av kalotten fanger luft, bremses fallhastigheten også mer og mer med det resultat at pilotskjermens trekraft avtar og tillater til slutt hele kalotten å folde seg ut. For det tredje spiller "halv brems"-systemet også en fremtredende rolle i åpningsforløpet ved å forhindre kalotten å bruse fremover umiddelbart etter åpningen.

Foruten å forbedre festemetoden for bærelinene, og forbedre reefingsystemet, har Para Flite Inc utviklet det "totale fallskjermssystemet" idet slider og innerbag er spesielt konstruert for å sikre en trinvis åpning. I tillegg har en ny design- og konstruksjonsteknikk medvirket til en reduksjon av størrelsen av hele det pakke de fallskjerm-system på en slik måte at det allerede har satt sine spor hos samtlige fallskjermprodusenter.

Med hensyn til åpnings-sikkerhet har SAFETY FLYER gjennom hele utviklingsperioden og test-programmet demonstrert en slik markant og konsekvent ensartethet, at den lover å tilby hopperne en pålitelighet som langt overstiger den standard som er akseptert idag. En sikkerhet og pålitelighet som ingen annen rund konvensjonell reserveskjerm kan tilby.

SAFETY-FLYER.

Til forskjell konvensjonelle runde reserveskjermer, som statistisk kan forventes å ha 3-5 feilfunksjoner pr 100 hopp, har SAFETY FLYER ingen kjent naturlig feilfunksjonsmønster. Feilfunksjoner på SAFETY FLYER må nødvendigvis finne sin årsak i materiell-feil eller f.eks. feil-montering. Vi vet med sikkerhet at firkantskjermer er mer pålitelige enn runde. Vi vet det fra våre egne erfaringer og fra folk som har hoppet med runde og firkantede i årevis. Vi har også atskillige rapporter fra forskjellige militære organisasjoner som viser at åpningsikkerheten er 10 til 30 ganger så god for firkantene som for de runde. U.S. Army Parachute Team lager statistikk på alle de hopp de foretar, og denne statistikk viser at firkantskjermerne er mere pålitelige i betydelig grad. HALO skolen i Fort Bragg anvender f.eks. STRATO CLOUDS med lang reefing-line og pakket i "raeper", og de rapporterer 2 feilfunksjoner på 10 000 hopp. Det beste resultat de noensinne har hatt med PARACOMANDER er 1 feilfunksjon pr 600 hopp. Mange av de feilfunksjoner du ser på et hoppfelt på Ram Air kalotter, er ikke riktige feilfunksjoner, men oftest kun den ene eller begge bremse-loopene som er hoppet av en eller annen årsak. Andre av de hendelser som karakteriseres som feilfunksjoner involverer slideren som henger på en knute eller samling av styreliner. Det kan også være den lange reefing-lina som har slått en knute på seg og derfor ikke kan løpe gjennom ringene. Noen av disse fellene skyldes dårlig pakking eller mangel på vedlikehold. Noen skyldes sammenblanding av forskjellige deler som ikke passer sammen. Innerbag og pilotskjermer har også noen feilfunksjoner på samvittigheten, men vi vet at det er noen som tar cutaway selv på grunn av små problemer. F.eks. dersom de ytterste cellene ikke er helt åpne. Ved design og utvikling av STRATO FLYER, var alle disse ting tatt med i betraktningen, og mange av de ting som var skyld i problemer er blitt fjernet. FLYER ble testet ved 1000 hopp før de første proto-type kalotter ble sydd. Under disse prøvehopp ble det klart at fripakking av denne kalott ikke ga så stor åpningsikkerhet som hvis den ble pakket i en innerbag. Før den første serieproduserte FLYER ble solgt, var det hoppet ca 4000 hopp med disse proto-type kalottene. Målet var å komme ned på en feilfunksjon pr 1000 hopp. PFI mener at en FLYER pakket etter fabrikkens forrifter

Etter Fallskjerm komiteens opplegg bør all fallskjermvirksomhet av sikkerhetsmessige grunner kanaliseres gjennom NAK-avdeling alene. På den annen side kan et medlem delta såvel i NFK som i en av NAKs flyklubber uten å bli belastet med dobbelkontingent. I dette tilfelle tar NAK sitt beløp bare en gang, men de eventuelle lokale klubbtillegg må betales i begge klubber.

Det er skaffet penger for å tilføre NFK en fast fallskjerminstruktør på hel-dags basis i 1964. Denne instruktøren er norskamerikaner og heter DAVID B. JANSEN. Han har internasjonalt hoppsertifikat "D" og høyeste form for off-entlig amerikansk pakker, reparasjons og vedlikeholdssertifikat. Jansen vant det amerikanske militære fritt fall mesterskapet i 1962 i konkurranse med flere tidligere verdensmestre. Han er en toppmann på alle måter, og ikke minst en god instruktør. Ved hjelp av Jansen håper vi å bygge opp et system av vel utdannede nøkkelmenn, samt å gjennomføre kurs rundt omkring i landet. Denne virksomheten vil før eller siden føre til opprettelsen av lokale fallskjermklubber innen NFK, men vi må starte med bare en klubb.

Jansen kommer til Norge allerede i september i år, men han vil være engasjert ved Hærens fallskjermjegerskole året ut.

I 1963 vil vi prøve å gjennomføre hopping med de medlemmer som har avansert utdannelse fra før, men vi regner ikke å komme i normal klubbvirksomhet med øvrige medlemmer før i 1964. Vi kan derfor ikke kreve at man melder seg inn i NAK (NFK) i år. På den annen side vil et stort antall medlemmer være en effektiv støtte for oppbyggingen på fallskjermfeltet og øke mulighetene for å skrape sammen penger til skjerm og flytimer i 1964. Vi skal ikke glemme at et fåtall av medlemmene har lagt ned års arbeide og mangen penger fra sin lomme for å skape muligheter for fallskjermssport her hjemme. Vi vil sette stor pris på å bli støttet gjennom medlemskap nå som planene tar konkrete former, og ser gjerne at hver enkelt medlem søker å verve flere medlemmer.

La oss tilslutt ønske at det ikke blir lenge før Norsk Fallskjermklubb kan vise sine første skjerm mot himmelen, - og vel møtt i en av de fineste sportsgrener som finnes.

For NAKs Fallskjermkomité
Z. Backer / Formann.

Litt om det som skjedde før 1963

UTDRAG FRA PFFERAT FRA EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE DEN 21. DESEMBER 1963.
SAK II - ORIENTERING OM FALLSKJERMVIRKSOMHETEN HITTIL. STATUS.

1. Klubbens faste instruktør David B. Jansen ble presentert for forsamlingen.

Forhistorien

2. Under krigen gjorde norske hoppere og vårt fallskjermkompani seg meget bemerket både i England, under allierte operasjoner, og på "jobb" her hjemme. Men etter fallskjermkompaniets oppvisningssprang over Øvrevoll i 1945 da avdelingen sto under fredsmessig oppløsning, fikk vi et fallskjermtomrom i mange år fremover. Riktignok forekom fra tid til annen demonstrasjonsutsprang av enkeltpersoner rundt omkring i landet. Jeg skal ikke her si om det var skort på avansert utsprangsteknikk eller moderne materiell, men flere dødsulykker skjedde og virksomheten ble stoppet. Fra 1948 av begynte det å gro mose på norske fallskjermtradisjoner.
3. Fallskjermhoppingen og de kvalitetskrav den setter til personellet opptok imidlertid unge offiserers fantasi. Et av FSKs medlemmer - lege og vernepliktig kaptein KÅRE SANDNES - dro som førstemann i 1953 til England og gjennomførte et militært grunnkurs på egen bekostning. Selve hoppkurst var på 5 uker med 2 ballonghopp og 6 flyhopp av stigende vanskelighetsgrad, utført uten reserveskjerm. Neste år dro nok to offiserer dit på egen bekostning. Den ene av disse var Zachen Bakker.

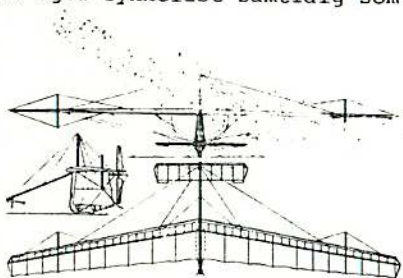
DEN DANSKE FALLSKJERMHOPPEREN J.C. HOLSTEIN, EIER AV FALLSKJERMFIRMAET HOLSTEIN MARKETING, SKRIVER UTMERKEDE TEKNISKE FALLSKJERMARTIKLER. VI HAR TILLATT OSS Å SAKSE ET PAR AKTUELLE.

Den 23. august 1977 fløy the GOSSAMER CONDOR den lenge ettertraktede mile kun fremdrevet ved menneskekraft, og vant dermed den oppsatte pris på £ 50 000 (en god halv million kroner). Siden Adams dager har mennesket ønsket å fly som fulgeln ved egen kraft, og masser av modige oppfinnere har også omkommet på den kontoen i tidenes løp.

Allerede i 1957 støttet den engelske indusrimannen HENRY KREMER, et foretak ved navn MAN-POWERED AIRCRAFT GROUP til en pris av £ 5000 for den første britiske åttetallsflygning omkring to punkter med 0,5 NM avstand og med overflygning av start og mål i en høyde av 10 fot.

Dette satte voldsom fart i forsøkene, og utallige høyt vurderte videnskapsmenn og aeronauter har måttet etterhånden erkjenne at prisen var uoppnåelig. Det skulle gå 20 år innen PAUL MacCRADY ved hjelp av en enkel regneformel konstruerte the GOSSAMER CONDOR, og vant prisen som i mellomtiden hadde steg- et til £ 50 000.

Piloten, BRYAN ALLEN, tok av en tidlig morgenstund fra Shafter lufthavn i California kl 0700 og landet 7 minutter og 27,5 sekunder senere på samme sted. Han hadde beskrevet en åttetallsflukt mellom to stolper med en innbyrdes avstand på 800 meter, og en forhindring ved start og landing på 3m. Dette mønsteret dekket et mønster på 1,15 miles. GOSSAMER CONDOR tilbakela ialt 2,17 km fra take off til landing med en gjennomsnittshastighet på 17,896 km/t. Dette var i seg selv en fantastisk prestasjon. Denne lave hastigheten kan en jo med letthet holde på sykkel, og piloten, Bryan Allen, er da også sykkelist samtidig som har dyrker Hang Gliding som hobby.

P.B.MacCRADY GOSSAMER CONDOR DATA:

VINGESPENN	29,26 m
LENGDE.....	9,14 m
HØYDE.....	5,49 m
VEKT.....	31,75 kg
VINGEAREAL	66,90 m ²
PRODUSERT AV AEROVIRONMENT INC, PASA- DENA, CALIFORNIA 1977.	

GOSSAMER CONDOR ble i januar 1978 overlevert til NATIONAL AIR & SPACE MUSEUM under SMITHSONIAN INSTITUTION, og har siden hengt under loftet i museets bygning i Washington DC. Her så DFUs delegasjon flyet i oktober i år.

I KDAs utmerkede medlemsblad, FLYV, feb.78, kunne en lese en meget interessant artikkel om denne meneskedrevne flygning, og jeg tillater meg å sitere et par linjer fra artikkelens siste avsnitt: "Man skulle ikke tro, at noe så stort og skrøpelig skulle kunne ha noen som helst praktisk betydning. De videnskaplige og teknologiske erfaringer, ja man vet ikke hva de kan føre til! Dette er så sant som det er sakt, og forfatteren visste nok ikke på det tidspunktet hvor hurtig denne begivenheten ville føre til utviklingen av et nytt produkt. Produktet heter "CRUISAIR" og er PARAFLITE INCs nyeste fallskjerm. Som bekjent innehas PARAFLITE INC av Steve Snyder, som gjennom mange år har bevist at han er litt av en Ole-oppfinder, og sammen med administrerende

Vi må si at HFJS har maktet å skape et solid fagmiljø i landet på en forbausende rask måte. Skolen er idag en av de mest moderne i ve den både i tanke og materiell. Dette skyldes ikke minst sjefen for Cra- sjonsstaben i Harens overkommando, oberst E. KIIL, som har vært den over- ordnede drivende kraft med personlig bakgrunn oginteresse for militær fallskjermhopping. For FSK er det en særlig glede - og styrke - å finne nesten alle instruks- tøyrene ved skolen, med skolesjefen major Lasse Laudal i spissen, som medlemmer av klubben.

11. Initiativet til å danne en sivil fallskjermorganisasjon kom egentlig fra oss militære som ønsket å få muligheter til å holde treningen vedlik. Senere var vi naturlig nok sterkt engasjert i virksomheten ved HFJS. Hittil har man derfor nærmest bare fått tid til å registrere samt kon- takte folk med fallskjermbakgrunn, spre opplysninger om fallskjer området i pressen mm, bearbeide offentlige myndigheter, samt skaffe nødvendig faglig bakgrunn for fremtiden.

12. Så nytt som fallskjermhopping tross alt er her i landet, kan ikke landets første aktive klubb etableres ved spredte kveldstimers arbeide. Man trenger på heldagsbasis en mann med fullstendig bakgrunn i faget. Da man ble klar over at midler kunne stilles til disposisjon for avløn- nig av en slik mann, ble tiden moden for organisering av selve klubben. Fallskjermkomiteen/NAK tok initiativet til dette, og den 21. november 1963 ble Fallskjermklubben godkjent som egen avdeling av NAK. FSK hadde da 40 betalende medlemmer.

STATUS

13. Klubbens organisasjon: Vi har i dag - 1 måned etter godkjenningen - 60 medlemmer som har betalt sin kontingent. Medlemmene har bak seg 1250 utførte fallskjermutsprang, hvorav ca 550 som hopp med fritt fall. Av medlemmene har 45 mann minst 8 hopp bak seg. 37 av disse er utdannet ved HFJS, mens de øvrige 8 har forskjellig type utenlandsk utdanning. 10 mann er kvalifiserte fritt fall hoppere, 8 mann har pakkesertifikat for sportskjermer, og 3 mann sertifikat for andre typer skjerm. 7 mann er kvalifiserte fallskjerminstruktører, mens et større antall har militær hoppmasterutdanning for automatisk hopping. 7 mann er kvalifi- serte froskemenn i Sjøforsvaret. Et av medlemmene er lege. Blant medlem- mene finner vi en med militær flygerving, 3 mann med motorflysertifikat "A", 4 mann med seilflydiplom "C", og mann med flytelefonistsertifikat. Klubben har en fast instruktør av toppklasse fra 1. januar 1964.

FSK utgjør en harmonisk gruppe som dekker de aktuelle fagfelt. Dersom materiell og økonomi følges opp, ser fremtiden lys ut. Vi må imidlertid forsøke å fange opp alle som har fallskjermbakgrunn etterhvert som de ut- dannes ved HFJS slik at man kan få maksimalt utbytte av det fagmiljø som planlegges skapt.

I dette ligger det en fare for å forspise seg, dvs at man får flere med- lemmer enn man kan ta seg av for praktisk virksomhet, økonomi og andre forhold tatt i betraktning.

Vi får her bare håpe på medlemmenes positive interesse for fallskjermssaken slik at deres krav ikke blir urimelig. Kr.25,- pr år burde da heller ikke tilsi for stor rente.

Ennu før FSK har hatt sitt første møte er medlemstallet røket opp i 60 mann. Det er muligheter for at klubben vil svulme vesentlig opp når de første praktiske resultater blir synlige. Her tror jeg at det er viktig å ha målsetningen klart for seg slik at ikke klubben stagnerer i et for- søk på å gjøre alle tillags samtidig.

Som målsetning virker det naturlig å bygge utdannelsen slik opp:

a. Bakketrening og pakking på kveldsbasis for kurs i Oslo-Gardermoen- området. Follow-up med hopping på helgebasis etterhvert som mulighetene kan tilrettelegges.

Nord-Sverige sivilisert !

DE HOPPER FAKTISK MED FALLSKJERM

tekst og foto: Kerstin Josefsson, Kiruna

Så har äntligen nordligaste Sverige blivit civiliserat! Eller uttryckt i klartext: även norrbottningarna har börjat hoppa fallskärm. I Luleå har det nu funnits en klubb i över ett år. Men även Luleå är långt söderut för oss som bor i Kiruna.

I höstas satte vi så igång med explosionsartad fart i gruvstaden Kiruna. En kurs på 30 personer drillade landningsrullningar och lekte flygplan under ledning av GÖRAN LILJA, som numera är chefsinstruktör för Luleå fallskärmsklubb.

Nåväl, efter två intensiva kurs-helger var det så dags för den tredje som skulle bli "premiär - hopp - helgen".

Halvsju på lördagsmorgonen var alla nervösa, blivande hoppare samlade på

fältet. Cessna 185 med tre hoppare och Göran som hoppmästare lyfte i det dämpade morgon-ljuset. Under stigningen till 600 meter bredde sig den svenska fjällvärden ut runt omkring horisonten. Gnistrande vit av nysnö. Kebnekajse, vår högsta topp, blev blickpunkten för hopparna till hoppmästar-ens order till piloten: "DRA AV, BROMSA HJULET" återkallade vår l:e man till verkligheten. Inom loppet av några sekunder var så den första hopparen ute, hängande under den kamouflerade färgade kalotten som alla högtidligt blickade upp mot. Därefter hoppade alla i rask takt efter. Man packade så att svetten

INFÖR 1:a HOPPET, 2 AV DOM 5 TJEJOR SOM HOPPAR I KIRUNA.

F-NLFs PLAKATER !

BLI FALLSKJERM-
HOPPER !

FÅ MER UT AV
FRITIDEN!

FARGE-PLAKAT!! VANLIG FALLSKJERMSPORT DEKKES VEL GANSKE GODT AV DETTE FARBEBILDET I A3 FORMAT. AT HOPPEREN HAR RW-DRESS FÅR STÅ SIN PRØVE. BILDET ER TATT AV EINAR LUNDLIE. DENNE PLAKATEN HAR ET HVITT FELT NEDERST FOR EVENTUELL TEKSTING.

← SORT-HVITT PLAKAT SOM VISER HVILKEN FANTASTISK GLEDE DET ER Å BEHERSKE DET FRIE FALLET! PLAKATEN ER I A3 (2x4) FORMAT OG HAR ET HVITT FELT I MIDTEN FOR TEKSTING. DE FINE BILDENE ER TATT AV LARS THOEN.

KUN KR.3,- PR. PLAKAT !

AT KLUBBENE HAR MANGLET ET BRUKBART TILBUD NÅR DET GJELDER PLAKATER FOR Å KUNNGJØRE KURS O.L., VET VI ALLE. DET HAR NEMLIG VÆRT ET ØKONOMISK SPØRSMÅL. FRITT-FALL MENER Å HA LØST PROBLEMET VED PRODUKSJONEN AV DISSE TO PLAKAT-TYPENE. DE ER SLETTES IKKE FULLKOMNE, MEN BRUKT PARVIS, DVS. EN FARGE OG EN SORT-HVITT SAMMEN, SÅ DANNER DE ET BRUKBART PROPLEGG VED KUNNGJØRING AV ELEV-KURS, FOREDRAG, UTSTILLINGER, KUNNGJØRING OM KONKURRANSER OSV. ALLEREDE IDAG HAR VI SOLGT UT HALVE BEHOLDNINGEN! IKKE SÅ RART NÅR VI TENKER PÅ AT PRISEN KUN ER KR.3,- PR. STK! VED BESTILLING: SEND POSTGIROBLANKETT MED NØDVENDIG BELØP TIL FRITT-FALL HERNESVEIEN 29, 8000 BODØ.

NB! NB! NB! NB!

Minste bestilling: 10 stk.

Trollstafetten

Den nå etterhvert så tradisjonelle TROLLSTAFETTEN ble avholdt lørdag den 21/10 på Rygge i regi av RW-Club Nimbus. Det var ialt 17 lag hver på 2 mann, som meldte seg på og gjennomførte opplegget i den sterkt varierende vinden.

Ideen med Trollstafetten er at man skal prøve å få med de uerfarne hopperne i Konkurransesammenheng, og de gis mulighet til dette ved at de hopper sammen med erfarne hoppere. Konkurransen går ut på at 2 mann hopper ut fra 6000 fot med 1 sekunds mellomrom i avspranget. Sistemann har med seg en vanlig stafettpinne som veksles underveis i fritt fall. Deretter er det vanlig presisjonslanding i pitten.

Da det i den senere tid har vist seg vanskelig å få koblet sammen en erfaren og en uerfaren - (mangel på uerfarne), har man lagt opp til et handicapsystem som gjør at der hvor begge hopperne har over 100 hopp, gis det 10 straffepoeng pr hopp pr lag. Skulle man misse i stafettpinnevekslingen, får man 20 straffepoeng for dette. I tillegg måles altså presisjonen opptil 10 m. Dette er som man ser en artig kombinasjon av RW og presisjon, og det ser ut som om det er en populær konkurranseform. Det skulle jo i grunnen oppslutningen klart vise..... Terje Torgeirson, D-153, Sekretær Nimbus.

RESULTATER	PRES VEKSL		PRES VEKSL		PRES VEKSL		HC	SUM
1. Torolf Paulshus	0,09	0	1,31	0	3,00	0	0	34,40
Aadne Skolt	10,00		10,00		10,00			
2. Knut Sætre	0,00	0	0,00	0	0,43	0	30	38,16
Stål Svenning	5,87		0,70		0,16			
3. Per O. Pahr	10,00		5,43		1,28	0	0	41,29
Vanja Ohna	10,00	0	4,58	0	10,00			
4. Ragnhild Rød	10,00	0	10,00	0	10,00	0	0	47,15
Ståle Bjelland	10,00		2,68		4,47			
5. Svein Nylund	9,26	0	2,83	0	10,00	0	0	47,31
Bjørn Lindberg	10,00		5,22		10,00			
6. John Askildt	2,87	0	10,00	0	5,60	0	0	48,47
Tore Haraldsen	10,00		10,00		10,00			
7. Trond Augestad	10,00	0	6,87	0	4,16	0	0	49,82
Svein Askheim	10,00		8,79		10,00			
8. Eilif Ness	10,00	0	5,26	0	10,00	0	0	55,26
Tom Gaustad	10,00		10,00		10,00			
9. Jan Hansen	2,11	0	1,54	0	10,00	0	30	61,96
Olav Helgerud	10,00		7,03		1,28			
10. Terje Torgeirson	1,34	0	10,00	0	10,00	0	30	63,04
Robby Svendsen	1,53		0,17		10,00			
11. Stig Bjørneberg	6,11	0	10,00	0	3,29	0	30	73,51
Tore Tveten	10,00		10,00		4,11			
12. Arne Husby	0,84	0	10,00	0	10,00	0	30	80,84
P.F.Olsen	10,00		10,00		10,00			
13. Pål Bergan	10,00	0	3,52	0	10,00	0	30	83,52
Chris Cornell	10,00		10,00		10,00			

Stavanger

Hei alle sammen. Det ser ut til at Stavanger FSK seiler i medvind for tiden. Vi har hatt et bra år med ca. 1700 hopp til tross for dårlig vær, og a BEMen stod på bakken så og si hele juni måned. På reservetrekk og skader er også av årets positive sider. Når det gjelder konkurranser har SFSK hevdet seg ganske bra både under NM og VM. På NM gikk det så godt at ROAR FRØILAND og GUNNAR THOMSEN ble tatt ut til landslaget. For oss har vi fått ca 12 nye B-sertifikater i klubben, vi gir oss selv så ikke med det. Nytt høst-kurs har vi hatt og de fleste

EN FORNØYD FLYTTEJENG UTENFOR KLUBBHUSET ETTER ENDT ARBEID. Foto:G.Ølberg

av kullet 10 elever har fått jomfruhoppet. For å få et fast samlingssted i vinter har vi torsdag som møtedag i det nye klubbhuset. Vi går nå med planer om å lage båt og kjøpe påhengsmotor som vi kan bruke på Orre. I år har vi fått låne båt av foreldrene til en av årets mest aktive elever HEIKI OLTEDAL som nå hopper firkant i Sverige. Det har vist seg å være vanskelig å holde på flygerne i Stavanger, men nå ser det ut til at vi har fått noen som er villige til å ofre noe for å fly. Med deres hjelp og litt bedre vær regner vi med at 1979 vil bli et enda bedre år, og at vi vil passere 2000 hopp. I januar en gang vil vi holde årsmøte, men for å sette en ekstra spiss på dette året vil vi ha årsfest den 15 desember..... Med dette ønsker SFSK alle fallskjermhoppere GOD JUL, og et riktig br hoppår i 1979..... Gaute Ølberg B-390

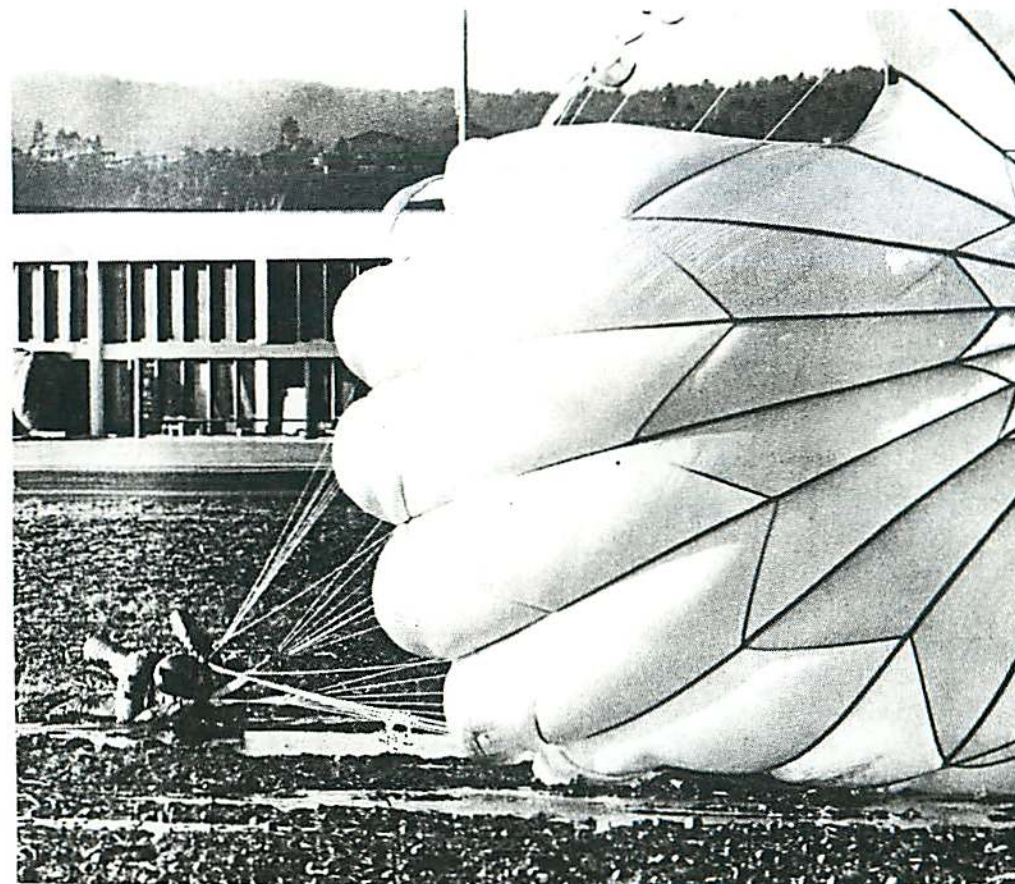
utstilling av forskjellige klubber og foreninger, som viste hva Sørlandet har å tilby ungdommen. Hele skoleklasser besøkte lokalet av gangen. KFSK hadde her sin egen stand og hadde også ansvaret for underholdningen en av kveldene. Vi viste bl.a. filmer og demonstrerte forskjellige ting fra fall-skjermporten. Dette viste seg å være svært populært, og flere henvendelser fra interesserte fikk oss bare til å bli enda mer overbeviste i vår innstilling til hvor viktig det er å vise ansikt utad. Klubben vår har pr. idag ca 120 medlemmer, hvorav 4 har D-sertifikat, 1 C, 4 B og resten er elever. Dette nivået tror og håper vi vil bli høyere nå som det er gitt klarsignal for hopping på Kjevik flyplass. Ellers har vi jo vårt klubblokale som vi er meget glad i med egen pakkesal m/pakkebord, materiellrom og stort oppholdsrom. Kjevik FSK er også tildelt Nordisk i Stil/pres i 1979. Denne konkurransen vil bli holdt i Fyresdal i Telemark, en ypperlig plass for fallskjermhopping. Denne plassen har vært vårt alternativ i de siste påskene hvis forholdene på Nesvatn har vært dårlige. Også påsken -79 vil KFSK ha sin påskeleir her, og i år som tidligere år vil vi arrangere vår påskecup. Hvis noen av leserne skulle være spesielt interesserte i å være med på nevnte leir, kan de ta kontakt med undertegnede. Helgen 1-3. desember var vi så heldig å få innbydelse til Drammen FSKs julebord på Hovden Høyfjellshotell. Vi var 6 stk som var så heldige å ha anledning til å være med. Det var virkelig en opplevelse med full fart og stemning fra vi kom og til vi reiste! Vi fra Kjevik ankom en stund før Drammensbussen arriverte, og kunne skue det synet som det var da Drammensfolkene veltet ut fra bussen. Tipper turen fra Drammen til Hovden gikk fort oppover for de fleste, men sikkert virket endeløs hjem igjen! Runar og Stål Svenning hadde virkelig gjort en kjempejobb og sørget for at alle hadde det gøy. Men de som laget mest liv og latter var nok Børre og Olav (håper formen har kommet seg nå) Maten og sevicen var overveldende, og vi håper å kunne gjenta successen til neste år. Tusen Takk til Drammen FSK! Dette var altså noen ord fra KFSK som nå - mer enn noen sinne - tar sikte på å bli en klubb med stor aktivitet både på hoppfeltet og ellers i landet. Alle er velkomne hos oss, så ring, skriv eller kom! Vi skal også vite å la høre fra oss igjen, og holde dere orientert om hva som skjer her nede i sør. Hilsen: Tor-Odd Pålman, D-155.

Det gjelder Fritt Fall 1979!

MED DETTE BLADET FØLGER VEDLAGT EN POSTGIRO-BLANKETT FOR INNBETALING AV NESTE ÅRS ABONNEMENT AV FRITT FALL. PRISEN ER FORTSATT KR.35,- PR ÅR. VÆR VENNLIG OG BETAL SNAREST, DA FÅR NEMLIG RED TID TIL Å AJOURFØRE VÅRT ARKIV FØR HAN GÅR LØS PÅ FRITT FALL NR 1-79. SAMTIDIG SOM DETTE BLADET GÅR I POSTEN VIL RED OGSÅ SENDE EN BUNKE POSTGIROBLANKETTER TIL HVER AV KLUBBENE I HÅP AT DE SØRGER FOR Å VERVE SINE NYE ELEVER. ELLERS VIL RED NOK EN GANG PRESISERE AT DET SOM STÅR I BLADET ER STOFF SOM HAN FOR DET MESTE HAR FÅTT TILSENDT FRA ABONNENTENE: HAN HAR SELV IKKE ANLEDNING Å VÆRE OVERALT, DESSVERRE! VÆR DERFOR IKKE REDD FOR Å SKRIVE INN TIL FF. ALT ER AV INTERESSE: MENINGSYTRINGER OM DET ENE OG DET ANDRE, ARTIKKLER, OPPLEVELSER, TING DU ER UENIG I, OG TING DU ER ENIG I. osv. KANSKJE VIKTIGST AV ALT! PRØV Å VERV NOEN ABONNENTER DU OGSÅ. VI LIGGER IDAG CA 100 UNDER REKORDEN FRA 1976!

Kjevik

Hei igjen! Her kommer siste nytt fra fallskjermseksjonen på Sørlandet: Vi har nå utdannet 30 nye elever i KFSK, som alle - i løpet av de to siste helgene - har fått gjort minst ett hopp hver. Kurset gikk over 5 helger, fra tidlig morgen til ca. kl. 1800 på ettermiddagen. Samtlige elever som kom til kurset, fullførte med stor interesse og full konsentrasjon. Aktiviteten var upåklagelig - og alle ytte sitt beste, noe eksamensresultatene viste med en strykprosent på 0. Etter en stopp i hoppingen på over et år, er det nå full aktivitet på Kjevik igjen, også for elever, takket være velvillig innstilling fra vår nye Lufthavnsjef. Så nå ønsker vi at flest mulig som skal til Sørlandet tar med seg skjermen og legger turen innom Kjevik. Har du problemer med overnattingsmuligheter, så ordner vi gjerne dette for deg. "der det er fallskjermrom, er det husrom" - Velkommen skal du være! Gamle "MØYFRID" har nå sett sine beste dager, og det er nesten med sorg vi nå bytter henne ut med en 206. Denne venter vi å overta med det første, så dette er enda en grunn til at vi ønsker besøk fra andre klubber. Flyet er i suveren stand med 0-stilt motor og propell, og 800 timer igjen på skrog. KFSK - DEMOKLUBB NR.1? Vi arbeider hardt i marka, og har opprettet egen

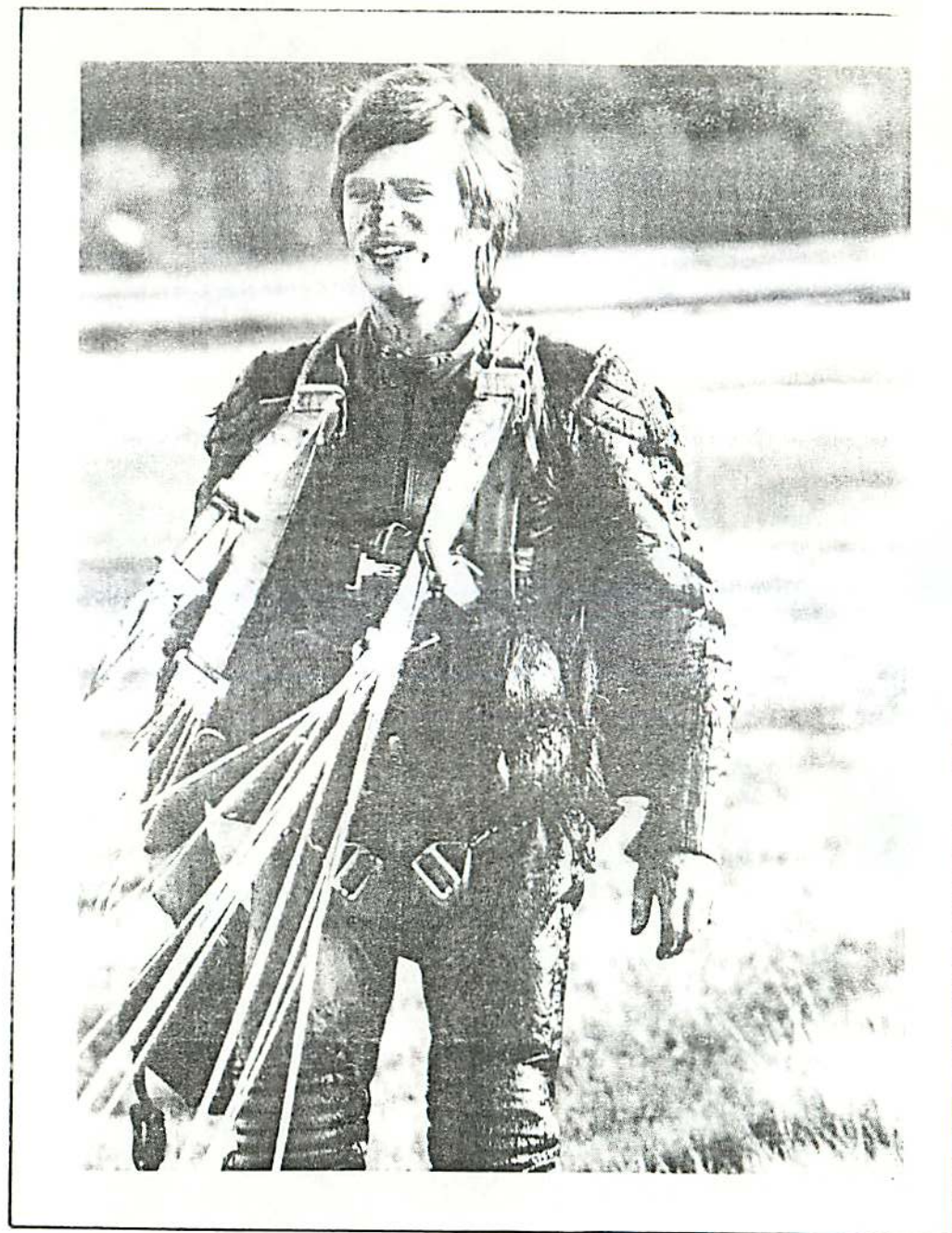

BJØRN BENESTAD HAR NETTOPP LANDET I SØLA. JOMFRUHOPPET VEL OVERSTÅTT. FOTO: EIVIND PEDERSEN, DAGBLADET SØRLANDET.

demongel - Tor-Odd Pålman, og i lyset av 1978 hadde vi 20 demoer, forøvrig de eneste 20 hepp som ble gjort på Sørlandet p.g.a. hopp-stoppen! Topp var 4 demoer på en dag! En av demoene skulle gjøres utenfor Rjukan fjellstove som en ekstra spiss på et arrangement ODUL-LUDO klubb i Kr.sand arrangerte. Siden Olav Helgerud (en trofast gjest på Sørlandet) også er medlem her, skulle også han være med på denne demoen sammen med Pålman og Møller. I Rjukan var fru Pålman på plass med stort rødt kryss mot hvit snø, en diger gryte med varm gløgg, pluss en herskere av skuelystne medlemmer som vi skal til å ønske de prominente gjester velkommen ned fra oven. Vi hørte Olav, fikk øye på Møyfrid - og ventet. Hva skjedde? Joda, den godeste herr Helgerud spottet på feil vann - og alle 3 landet med stor presisjon blant et hundretalls ISPILKERE ca 2 mil fra krysset!!! Tipper ispiikerne aldri kommer til å få rårere fisker på kroken! Ja, ja Olav - det ble jo gøy likevel. Herr Møller - som forøvrig ikke VAR medlem av ODUL gikk like godt bort og NT mesterskapet: (Han er medlem nå!) Og dagen etter var en hel side viet fallskjermssport, ispiikere og ODULISTER i Rjukan Arbeiderblad. Får si som Helgerud sier: "Personlig PR er bra". Vi har også fått trykt opp egne brosjyrer som forteller om klubben vår, satsvirksomheter, og hva vi kan tilby i forbindelse med Demo. Kr.sand ble det i høst arrangert en utstilling kalt FRITID-78. Det var en

HOPPFELTLEDER TOR-ODD PÅLMAN HJELPER HER BJØRN BENESTAD ETTER JOMFRUHOPPET LEGG MERKE TIL SØLEPYTTENE! GLIMRENDE FOTOGRAF: EIVIND PEDERSEN, D-S.

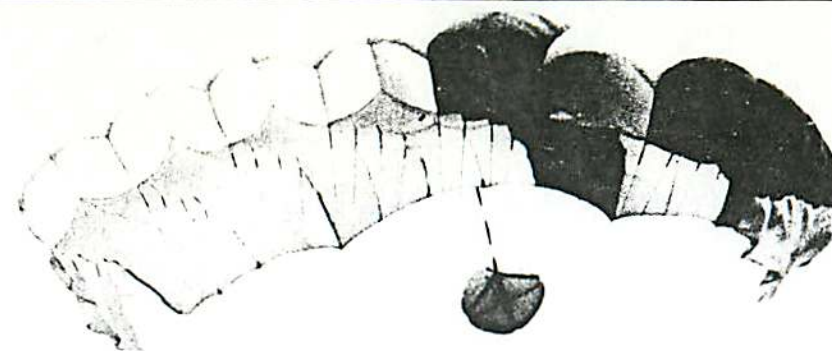

PÅ TROSS AV LANDING I MØKK OG SØLE, ELEV BJØRN BENESTAD, KJEVIK FALLSKJERM-KLUBB, VISER VED SITT BREDE SMIL AT HOPPING ER MORO! FOTO:EIVIND PEDERSEN

En gledelig nyhet for SFSK er at vi har flyttet inn i nytt klubbhus. Det er nok en gang forsvaret som ser positivt på vår aktivitet, og dermed har stillt en vaktbu som har stått tom til vår disposisjon. Foreløbig får vi bruke den frem til våren med gode muligheter til en forlengelse kontrakt. Flyttingen foregikk på en lørdag, og en ivrig gjeng kjørte med møbler og utstyr fra gamleplassen til vaktbua. I klubben er vi velsignet med en eigersunder, en HARRY HOVLAND, hvis store lidenskap er å gjøre ting som andre mener er umulig. På bildet ser vi Harry's flyttebyrå i aksjon. Selv om bilen er liten var det ingen hindring til å få flyttet de riktig store tingene i en fei. Vi ser Harry i stolen. For å sikre at lasten holdt seg på plass har vi Sveinung til høyre på bildet med et håndfast grep i lasten, og med hjelm til venstre skimter vi klubbens eneste danske. Foto: Gaute Ølberg.

VIKTIG NYHET! REDAKSJONEN HAR FÅTT EN NY OG BEDRE SKRIVEMASKIN TIL DISPOSISJON FRA STYRET I F/NLF! MASKINEN ER EN BRUKT IBM MED UTSKIFTBAR KULEHODE. FORELØBIG HAR RED KUN ET KULEHODE, MEN I NESTE BLAD VIL VI KUNNE VARTE OPP MED FORSKJELLIG TYPER SKRIFT. DEN GAMLE MASKINEN ER OVERTATT AV PO PAHR FOR SITT ARBEID I FLY NYTT:

The 1979 Strato-Cloud.™

25% VERTREDUKSJON
GJORT MULIG VED NYE
KONSTRUKSJONSMETODER

STØRRE STABILISATOR-
PANEL SOM ER FESTET
NÆRMERE KALOTTEN

BEHANDLEDE BEREILINER
SOM TAR MINDRE Plass OG
HAR STØRRE SLITESTYRKE

FORBEDRINGER SOM GJØR
1979 CLOUD TIL EN
VERDIG EITERVILGER
FOR DEN GAMLE STRATO-
CLOUDEN, MED ALLE DE
GODE EGNSKAPENE SOM
HAR GJORT DENNE TIL
VERDENS BESTE ALL-ROUND
FIRKANTSKJERM! OG FLERE
I TILLEGG!

- PÅLITELIGE ÅPNINGER
- FENOMENAL STABILITET
- PRECIS STYRING
- MINDRE "TOGGLE PRESSURE"
- LEVERES MED "SOFT TOGGLES"
- MYKE LANDINGER I ALLE
SLACS VINDFORHOLD
- PASSER NÅ I DE FLESTE
STRATO-FLYER CONTAINERE

A.S. PARASERVICE

FOR UTFØRLIG INFORMASJON
RING PETER NESS 032-11942

THE 1979 CLOUD
finnes nå på lager hos
oss, pris KR. 4600,- m/
bag, risere og slider.

A/S PARASERVICE
- Lave priser
- Rask levering
- God service

Hei alle sammen, takk for sist. Vi har ikke død ut selv om det kunne se slik ut på klubb-nytt spalten i Fritt-Fall, med ingen artikler i Fritt-Fall 1978 bortsett fra et bilde i forrige nummer.

Utover høsten i år har det faktisk vært ganske bra stell med hensyn til antall mennesker på hoppfeltet. Klubbens hoppantall i år blir vel omtrent som i fjor, ca 700. Dette på grunn av at vi er så utadvent med våre erfarne hoppere og reiser bort hele juli, pluss påsken og flere andre helger. Nå har vi ikke hoppet siden 22. oktober pga 1000 timers ettersyn på flyet, som heldigvis er på vingene igjen. Altså blir det helge hoppig igjen og bra er det. Formann Torbjørn Haugen har f.eks. kjøpt seg ny rigg som må prøves. Vår meget kapable kasserer RØSTAD har reist til Libanon. Han rakk såvidt å få i hende sin nye VIKING/TOP SECRET og få utsjekk samt et par hopp før han dro. Han tok riggen med seg, men etter som vi hører er det vanskelig med å få hoppet i Israel for tiden.

Angående våre meritter i år utad hadde vi, som man har sett i FF nr.3/78, 3 stykker med i Nord Norges første Atter over Bardufoss i påsken, og i NM gikk to av disse, Anthon og Jan-Erik, sammen med Atle Nyutstumo fra BOFSK opp og tok delt førsteplass i tre-manns sekvens. Dette var de første NM-medaljer til klubben og var meget gledelig for oss, spesielt for formann Torbjørn som startet opp mo aleine i 1975. Torbjørn selv var med på det Nord Norske firerlaget som gjorde det mindre bra. Meget manglende trening pga dårlig vær og et særlig uhell da beste-gutt, TRULS, tok foten da vi skulle begynne treningsuka i Sverige før NM, får ta en del av skylda. Ellers har vi kjørt tre små kurs i år og fått fram noen elever så utsikten til neste år ser bedre enn noensinne.

Den 14 oktober gikk Anthon inn i ektestanden med en dame fra Andenes, og de har visstnok påsatt småtrolling, men vi får håpe at vi ser ham på hoppfeltet for det, både lokalt og nasjonalt. Like over nyttår vil vi arrangere et materiellkontrollørkurs her på Andøya. Neste elevkurs i klubben planlegges startet i begynnelsen av mars, slik at elevene får hoppet før påsken. Vi har desverre ingen bilder å by på denne gang. Hoppfolk fra den ytterste nakne Ø vil nok vise seg ute i verden neste år også. Ha det bra så lenge. Hilsen D-lø1.

Nimbus

Hei, det har vært lite å høre fra NIMBUS i 1978, forstår jeg. Men det skal vi rette på. Jeg vil ikke gi noen tilbakeblikk, det vil fremkomme i årsrapporten. Men så mye kan jeg si at aktiviteten har vært tildels "lousy". Jeg vil gjerne at du tar inn følgende under klubbspalten:

RW-CLUB NIMBUS, den eneste fallskjermklubben i Norge SOM ENSIDIG SATSER PÅ RW, HAR STARTET RW-SKOLE. Instruktører er TOR GUNDERSEN, HANS FRISAK, PETER NESS og BENT LAURSEN. Alle hoppere får individuell opplæring, og hopper alle hopp sammen med instruktør. Det er ingen skoleavgift. Skolen har pr 15/11-78 tilsammen 22 påmeldte, og flere har meldt seg interressert, så det ser ut til å bli en suksess.

I sammenheng og i tillegg til RW-skolen, vil vi avertere spesielle dager for SCR/SCS-forsøk. Klubben vil da sørge for at det er nok erfarne folk på feltet slik at de som vil og har de nødvendige erfaringer får muligheten til å ta disse ferdighetsmerkene.

Ellers så planlegger vi følgende konkurranser: Kveldsknerten Presskonk

7. juni, Sekvenskonkurranse (tre-manns evt fire-manns) 28-29 april.

Trollstafetten/Tracken i september. (Dato meddeles senere).

Ellers har vi nå utvidet brakka. Den er blitt dobbelt så stor. Pølse og brus-bar, god plass til utstyret, plass til å sitte med en kopp kaffe osv. Vi håper at miljøet og trivselen på denne måten skal bli enda bedre på hoppfeltet. Våre to fly TSB og IKC har gått jevnt og trutt i år. VI SATSER PÅ 4000 HOPP I 1979!!!

Hilsen Helge Sandnes.

14. Bent Laursen	10,00	0	10,00	0	10,00	0	30	86,92
Lars Nossen	10,00		6,92	0	10,00			
15. Frøde Isaaksen	10,00	0	10,00	0	10,00	0	30	87,10
Nils Trane	7,87		10,00		9,23			
16. Kirsti Skancke Svensson	10,00	20	3,14	20	10,00	0	0	93,14
Gerd Naas	10,00		10,00		10,00			
17. Tore Solheim	0,95	20	0,66	20	10,00	20	30	131,61
Thor Pedersen	10,00		10,00		10,00			

DAG RØNNINGS MINNEKONKURRANSE.

Drammen Fallskjermklubb arrangerte lørdag 29/10-78 Dag Rønnings Minnekonkurranse for 4. gang. I år ble det konkurrert i presisjon. 20 deltakere hadde funnet veien til Torp som viste seg fra sin aller beste side: Blå himmel, deilig temperatur og lett vestlig bris.

Kjell Granbakken hadde hånd om målbåndet, og kom som vanlig gjennom stevnet uten protester.

Det ble hoppet 4 omganger i kl.I, og 3 omganger i kl.II (rundkallotter). Vandrepokalen gikk for tredje gang til Knut Sætre. - Drammen Fallskjermklubb overveier nå å grav. gjentakelsestegn på pokalen i stedet for årets vinner!

Resultater: Kl.I:

1. Knut Sætre	0,01
2. Tom Skogsberg	0,24
3. Jan Hansen	1,06
4. Stål Svenning	2,14
5. Halvard Stensaas	2,52

Kl.II:

1. Ulf Nordskog	41,00
2. Morten Halvorsen	45,05
3. Lasse Damsund	45,22

F NLFs "Kursorientering"

KURSORIENTERINGEN FOR ELEVER I FALLSKJERMHOPPING ER NÅ FERDIGTRYKKET I FØRSTE OPPLAG I A5 FORMAT. DEN ER IDENTISK MED KURSORIENTERINGEN UTGITT AV RW-CLUB NIMBUS BORTSETT FRA AT DEN ER UTVIDET TIL 28 SIDER, OG FORMINSKET TIL A5 FORMAT MED BLÅTT ONSLAG. KOMPENDIET ER OBLIGATORISK VED ELEVKURS. F/NLFs KURSORIENTERING ER UTARBEIDET AV OLA HOVSET, EILIF NESS OG LARS THØEN.

VI GJØR OPPMERKSOM PÅ AT EN DEL RETTELSER UTARBEIDET AV LARS JACOB C-AAMOT ER GODKJENT AV FAGKOMITEEN, MEN ER IKKE KOMMET MED I FØRSTE OPPLAG PÅ 1000X.

HVERT HEFTE KOSTER KR.5,- OG BESTILLES GJENNOM FRITT FALLS REDAKSJON. FORELØPIG KAN DEN KUN BESTILLES AV KLUBBER!! KLUBBENE VIL BLI BELASTET MED FRAKT OMKOSTNINGER. PR. IDAG ER OVER 500 AV FØRSTE OPPTRYKK ALLEREDE SOLGT!! SÅ HENG I OG BESTILL!

bestilles gjennom ff-redaksjonen

- b. Konsentrert kurs (3-4 uker) med hopping i Bardufossområdet. Follow-up med utdanning av nøkkelpersonell som instruktører og hoppestre, slik at området relativt snart kan drive virksomhet selv.
- c. Samme type kurs i Bergensområdet. Man har der en rekke fallskjermhoppere/froskemenn med grunnleggende fritt fall utdanning som vil egne seg ypperlig for sportshopping, ikke minst når norske farger skal bæres frem i internasjonale konkurranser. Nøkkelmenn må utdannes for å gjøre området selvforsynt.
- d. Ferieleir på ca 3 uker. Jeg tror at en slik leir kan bli relativt billig dersom den organiseres med dette for øye, og at det vil være ganske viktig å kunne avvikle en slik leir for de som ikke bor i nærheten av mulige "fallskjermcentre".
- e. På lang sikt bør man søke å bygge ut en gruppe i Trondheim og en gruppe på et egnet sted på Sørlandet....

SAK VI - VALG

FORMANN: Kaptein Zachen Backer - Forskjellige kurs i utlandet og ved HFJS, formann i fallskjermkomiteen

STYREMEDLEMMER: Major T. STRAND (Britisk militærkurs 1958, medlem av fallskjermkomiteen)
Hr. A. ENGELI (HFJS 1962, dimitert vpl korporal)
Hr. B. ANDERSEN (HFJS 1963 dimitert vpl froskemann i Sjøfor.
Journalist T. LARSEN (Fenrik i HV, ingen hoppererfaring)

VARAMENN FOR STYRET: Kapt. T.H. STOREBAKKEN (HFJS 1963)
Kadett T.M. ARESTØL (HFJS 1962)
Hr. P. JOHANNESSEN (Ingen hoppererfaring)

REVISOR: Hr. S. HANSEN (HFJS 1962, dimitert vpl korporal)

VARAMANN: Hr. P. STENBERG (Ingen hoppererfaring).

TIL MEDLEMMENE

NORGESMESTERSKAPET I FALLSKJERMHOPPING 1964

Beklageligvis var ikke værgudene på vår side den 1. mars og norgesmesterskapet måtte avlyses grunnet dårlig sikt. Vi klarte imidlertid å få ut 22 automatiske hoppere til glede for bl.a. TV og 14 journalister som medfulgte flyet.

Fornytt forsøk på å avholde Norgesmesterskapet på Hærens hoppfelt på Trandum vil finne sted

SØNDAG DEN 12 APRIL kl 1330 - 1600

Avtak fra riksvei 50 vil bli merket. Vi vil prøve å få ordnet med busser fra Oslo. Det er ikke så enkelt som man skulle tro. Nærmere om dette vil eventuelt kunne finnes i annonse i pressen

Vedlagt følger adgangsbillett og program.

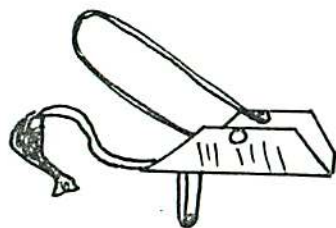
For en velsignet innkallelse til et NM. Hele arrangementet skulle altså avvikles over to og en halv time!! Skulle ønske det var slik i dag.

rann for att om möjligt hinna hoppa en gång till. Och en gång till och.....

Efter denna helg kunde Luleå Fallskärms Klubb konstatera att dom i Kiruna haft sin effektivaste hopphelg i klubbens historia. Än så länge är vi Kiruna-hoppare en del av Luleå klubben, 35 mil söderut, men vi lever på hoppet - kanske vi ska kunna bilda en egen klubb under det kommande året. Midnatt sols-ljusa sommernätter och vårsoliga dagar med meterdjup snö är som gjorda för fallskärmshoppning. Vintrarna kan vara kalla, men snön är åtminstone torr. Det är stimulerande att se all den aktivitet som pågår norr om oss, i Nordnorge, der klubbarna har flera år på nacken.

När "Norgevägen" mellan Kiruna och Narvik blir klar kommer vår närmaste klubb att bli Troms FSK, och det blir bara hälften så långt som till vår egen Luleå FK. Ett samarbete oss två nordliga landsändor emellan bör kunna bli en bra tillgång för alla hoppare i norr.

Red: Hvis alle de andre svenske jentene i Kiruna er like sprek, og like flink til å skrive som lille Kerstin, så kan jeg love at samtlige av guttene i Troms, Harstad, Kirkenes, Vesterålen, Andøya og Bodø FSK kommer til å tilbringe hver helg i Kiruna i fallskjerm-sportens ånd. Du vet, svenska synden og det..... Bildet over viser Göran Lilja gi instruksjon i feltpakking av skjerm.

RÖKHHOLDERE FOR DEMOHOPP
PRIS NKR 60,-
BESTILLES FRA:
SIGBRITT STRÖMBLAD
KALMARGT. 34
41724 GÖTEBORG
SVERIGE

TAKM BRN	IME I PREZIME	I POJEDINAČNO GILJ 81							
		1	2	3	4	5	6	7	8
	THOMSEN G	00,04	00,15	00,06	00,11	00,14	00,32	00,32	00,08
	SALTRE K	00,14	00,06	00,06	00,17	00,00	00,19	00,00	00,00
	FRÖILAND R	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00	00,00
	JOHANSEN S	00,08	00,05	00,03	00,06	00,00	00,02	00,00	00,00
	SKÖGSVERG T	00,06	00,06	00,06	00,19	00,00	00,35	00,00	00,00

BILDET VISER ET UTSNITT AV RESULTATTAVLEN UNDER VM I ZAGREB 1978. DET ER IKKE HVER GANG AT EN NORDMANN LIGGER PÅ 6. PLASS ETTER 8 OMGÅNGER!!! ROAR FRÖILAND FRA STAVANGER FALLSKJERMKLUBB BEVISTE AT DET ER LIKE FÖR HAN BEFINNER SEG I VERDENS-TOPPEN. NORGES DESIDERT BESTE ER HAN. NESTE KORSVEI BLIR NORDISK 1979. Foto: D-43

- Forsvaret var fortsatt lite interessert i saken og ønsket ikke noe ansvar. Men det ble innført en stipendordning slik at man hadde rimelig sjangse til å få utbetalt kr.1000,- som delvis dekning av kursavgiften, særlig dersom en var vernepliktig og således ikke oppebar lønn i kurstiden. Og flere fant veien over.
- Fra 1958 begynte Hæren å sende ut et mindre antall offiserer på fall-skjermkurs, fortrinnsvis til England. Men studieoppgaven var forsvar mot luftlandetropper, og det forelå ikke planer om utdanning her hjemme.
4. I 1959 ble det gjennomført en øvelse i Nord Norge under navnet "Bar frost", hvor norske liassonoffiserer og 1200 britiske fallskjermssoldater hoppet ut over Indre Troms.
- Før øvelsen tok til var det en meget hektisk virksomhet blant de få norske hopperne som ønsket å være med, men ikke hadde hoppet på et par års tid. En offiser gikk så langt at han leide et helikopter og sprang ut over Golfbanen ved Bogstavann med selvpakket skjerm. Det var imidlertid forgjeves. Hoppet ble ikke godkjent for militær hopperstatus og han måtte sitte hjemme under øvelsen.
5. Fallskjermssaken ble tatt opp av Backer på NAKS representantskapsmøte i 1960. Backer var på det tidspunkt den ene av de to normenn som hadde Luftfartsdirektoratets generelle tillatelse til å foreta fallskjermut-sprang over norsk område.
- Han fikk grønt lys, og den 16. desember nedsatte hovedstyret en egen fallskjermkomitee med Backer som formann. Han forble ensom i komiteen inntil våren 1963 hvor den ble etablert med flere fagkyndige.
6. I mellomtiden arbeidet Hæren på sin kant. I mars 1961 bestemte den nye sjef for Hæren - generaløyntnant Paal Frisvold - at fallskjermutdannelse skulle settes igang snarest mulig her i landet. En arbeidsgruppe under daværende oblt. J. Bjørshol ble nedsatt, studerte problemene bl.a. i Tyskland, - og prøvehopping ble satt igang på Trandum i desember samme år.
7. Det nærmeste år - og mere til - konsentret de interesserte seg først og fremst om fremdriften av Hærens fallskjermjegerskole (HFJS), og det ble egentlig liten tid til overs for den sivile siden. Vi interesserte var involvert i prøvehoppingene på Trandum og fikk hoppe så meget som vi klarte å tigge oss fri til fra vårt egentlige arbeide. Man måtte også søke å skaffe seg en generell bred fagbakgrunn. Det å foreta et personlig utsprang er en helt annen sak enn å organisere og drive utdannelses virksomhet på forsvarlig måte. Hva angår sportshopping, måtte moderne teknikk og materiellkunnskap hentes fra utlandet.
8. For dette formålet reiste Bakker ut på egen bekostning i feriene:
- På 14 dagers studietur til de amerikanske fallskjermstyrker og deres hopperskole i Vest-Tyskland, våren 1959. Turen var klarert gjennom HOK og MAAG.
 - På en ukes studietur til den britiske militære fallskjermjeger-skole i England høsten 1959.
 - På en ukes studietur til Svenska Fallskärmsklubben i Stockholm våren 1962.
 - Som observatør i 14 dager under Verdensmesterskapene i Orange, Mass, USA sensommeren 1962.
 - Til Paris i mai 1963 som norsk medlem av FAIs fallskjermkomite under dennes møte for fastlegging av VM-reglementet og valg av land for VM-arrangementene i 1964.
9. Den 30. april 1962 ble HFJS offisielt åpnet og de 9 første fallskjermvinger delt ut. Tre av veteranene finner vi igjen på FSKs medlemsliste. Det første ordinære kurs rykket inn mai samme år. Skolen har senere hatt en meget hektisk virksomhet og kurs på kurs er blitt uteksaminert.
10. Den ordinære hoppingen ved HFJS dreier seg om masseutsprang i lav høyde. (405m) med automatisk lineutløst skjerm.
- I august/september 1963 ble et prøvekurs i hopping med fritt fall gjennomført ved skolen. Denne hoppingen har militært sett meget for seg og saken vil bli fulgt opp.

direktør, ELEK PUSKAS, og sjefskonstruktør DICK MORGAN, besluttet han å utnytte det enorme erfaringsgrunnlag Paul Maccrady måtte ha akkumulert under sitt arbeide med the GOSSAMER CONDOR. Og dette erfaringsgrunnlag het LAVHASTIGHETSÆRODYNAMIKK.

I Amerika er det ikke langt fra tanke til handling, og Maccradys firma Aerovironment Inc ble bedt om å designe en ny fallskjerm til Para Flite. Man forklarte at det behov en hadde for en fallskjerm gikk ut på å tilgode-se et lenge næret ønske hos RW-hopperne. Alle hoppere vet at dersom en gjeng RW-hoppere sitter i flyet i 3000 m høyde og konsentrerer seg om det RELATIVE WORK de nå skal utføre, enten de kun skal bygge en stjerne, eller de skal gjennomføre sekvenshopping, så er det slett ikke alltid at de konsentrerer seg om å komme ut over riktig sted i forhold til vinden og feltets beliggenhet. Dette medfører at det innimellom kan forekomme noen "ute-landinger" hvorefter hopperne kan søke om opptakelse i det lokale vandrelaug, hvis de ikke da blir hentet hjem av en godhjertet bilist.

Derfor har en bruk for en fallskjerm som har et høyt glidetall og en lav gjennomsynkning, og en egendrift på ca 12 m/sek, samtidig som at den skulle kunne bremses ned til nesten 0 uten å stalle. Med en slik fallskjerm skulle en kunne få has på utelandingene.

Resultatet ble, etter en del eksperimentering, til en fallskjerm som var litt mindre enn en Strato Cloud, men stadig med 7 celler og en belastningsgrense på 90 kg. Den blir kalt CRUISAIR, og er allerede frigitt for salg med TSO-attest den 1. november 1978. Den har følgende data:

Antall celler: 7 Vingespenn: 6,1 m Korde: 3,05 m Areal: 18,6 m²

	Synk/Fremdrift		Synk/Fremdrift	
null brems	4,6-5,2m/s	11-14 m/s	100% brems	2,5-4,9m/s
50% brems	3,3-4,3	5-7	Flared	0-4 0-2

Glidetall, d.v.s. Lift over drag: 3,2-1

Når denne artikkelen leses er CRUISAIR allerede i Danmark, og det skal bli spendende å se hva RW folket mener om denne løsningen på deres problemer. Den er fremstilt av 1,3 oz letvekts ripstopnylon og veier derfor bare 4,5 kg og kan pakkes like så liten som en Strato Flyer. Har man en CRUISAIR og en SAFETY FLYER reserve pakket i en mini-piggyback, fyller hele settet ikke mere enn en vanlig Strato-Cloud. Det er en meget spennende nytenkning som her er lagt for dagen, og når en tenker på den rivende utvikling som har vært innen fallskjermmaterieill de siste 5 år, så tørr en nesten ikke tenke på hva morgendagen vil bringe.

Orientering om

Safety Flyer

- den nye firkantede reserveskjerm

OVERSATT FRA PARA-FLITE
INFO-MANUAL OG REDIGERT
AV J. C. HOLSTEIN.

PARA-Flite Inc. har aleine vært ansvarlig for å utvikle den teknologi som ligger til grunn for de moderne høyt utviklede firkantskjermene, og nå det punkt hvor det i praksis kunne la seg gjøre å anvende dem til moderne sportshopping. Med introduksjonen av PARA-PLANE, PARA-PLANE CLOUD, STRATO STAR og STRATO CLOUD, er fallskjermporten blitt revolusjonert. Spesielt hva angår presisjonshopping. I dag kun et par år senere, er Strato Flyer uten diskusjon den fineste RW skjerm som er produsert. Ved å fortsette å utvikle firkantskjermene, er PARA FLITE nå istand til å tilby fallskjermhoppere den sikreste reserveskjerm som er kjent til nå: SAFETY FLYER.

Tre overordentlige viktige PFI-oppdagelser ligger til grunn for den overveldende suksess som Ram-Air fallskjermene har fått. For det første er formen på Strato skjermene basert på den patenterte metode der linene er montert direkte på undersiden av kalotten. Dette eliminerer en masse motstand og får kalotten til å ta mindre plass enn om linene var montert på "flares".

Hva skjedde i 1963 ?

FALLSKJERMKLUBBEN/NAK

MEDLEMSLISTE PR 10 DESEMBER 1963

ANDERSEN, BJØRN	OSLO	LYSENG, ROLF	MYSEN
ANDREASSEN, ODD	BODØ	LØBERG, NILS	HARSTAD
ANONSEN, ROLF	BERGEN	MIDTUN, ALV	HARSTAD
ARESTØL, TORE MORTEN	TRONDHEIM	NESS, EILIF JØRGEN	OSLO
BACKER, ZACHARIAS	OSLO	ORNUM, ALF JACOB	SETERMOEN
BIRKELAND, ERIK GITLE	BERGEN	REISS-ANDERSEN, HELGE	NESODDEN
BJØRNØ, BJØRN	BERGEN	ROMSLØE, TRYGVE	NARVIK
BLOM, JAN	DAL	RØBERG, PER	OSLO
BORGE, EINAR	JAR	SANDNES, KÅRE	ARENDAL
DYRLI, JAN BJARNE	SANDVIKA	SANDQUIST, ARVID T.	RJUKAN
ENGEBRETSSEN, JAN ERIK	BERGEN	SKJØRTEN, WILLIAM	HØNEFOSS
ENGELI, ASBJØRN	OSLO	SKOGRUD, SVERRE	OSLO
GALAEN, GISLE	RANHEIM	STENBERG, PÅL	DRAMMEN
GRANBAKKEN, KJELL	ASKER	STOLTENBERG, KRISTIAN	YTRE ARNA
HAFSTAD, HENRIK	BERGEN	STORBAKKEN, TORE H.	OSLO
HANSEN, HANS INGVALD	HARSTAD	STRAND, TORGEIR	OSLO
HANSEN, STEINAR	DRAMMEN	TANGEN, ROLF WILLY	TRANDUM
HOPE, BJØRN REINHARDT	SANDVIKA	TUNHEIM, TORE	OSLO
JANSEN, DAVID B.	TRANDUM	VIK-STRANDLI, OLAV	TRANDUM
JOHANNESSEN		VOGT, DAG	OSLO
KONGRØD, ERIK	MAUKSTADMOEN	WENGER, EGIL	OSLO
KORSLUND, HELGE	TRANDUM	ØYEFLATEN, LEIF	TRANDUM
LARSEN, TRYGEN	STABEKK	AAKER, THORVALD	KIRKENES
LAUDAL, LASSE	TRANDUM	AASLAND, CHR	OSLO
LENDE OLSEN, ODD	TRANDUM		

Et viktig brev.

NORSK AEROKLUBB
Fallskjermkomiteen

Oslo, den 16 juli 1963.

Til alle som er interessert i fallskjermssport:

INVITASJON TIL Å DELTA I INNSTIFTELSE AV NORSK FALLSKJERMKLUBB

Fallskjermkomiteen/NAK mener at tiden er nå moden for å opprette en egen fagavdeling innen Norsk Aero Klubb for å ta seg av den praktiske utøvelse av fallskjermssport. Vi må bygge opp en organisasjonsmessig basis for praktisk virksomhet i 1964.

Etter NAKs lover kan en slik avdeling opprettes når minst 10 betalende medlemmer krever det. Med "betalende" medlemmer menes medlemmer som har betalt forfallet kontingent til NAK, i dette tilfelle for 1963.

Vi vil gjerne invitere Dem til å bli en av klubbens stiftere.

Den nye klubben er tenkt gitt navnet Norsk Fallskjermklubb (NFK) og komiteen har utarbeidet vedlagte lover. Lovene må godkjennes av NAK.

Vi ber Dem sende inn vedlagte erklæring i utfyllt stand dersom de ønsker å støtte vårt initiativ. Frankert konvolutt følger også vedlagt, og vi ber om å få inn erklæringene så snart som mulig.

Forfallet kontingent for 1963 (kr 25,-) må være betalt (innsendt) senest samme dato som erklæringen undertegnes. Erklæringen er ellers til ingen nytte. Vi sender derfor med et innbetalingskort til de som gjenstår med kontingent.

Opprettelsen av NFK innebærer ikke økning av kontingenten for 1963, selv om denne i sin helhet går til NAK som minimumsbetaling for medlemskap der.

Kontingenten for 1964 vil bli fastsatt ved avstemning på NFKs årsmøte.

i en innerpose kan oppvise en pålitlighet som svarer til dette mål. For å være sikker på at kalotten har den fornødne styrke, og for å overbevise både fabrikkens mannskap og kundene om at det ikke var noen problemer som var oversett, så følger det et postkort med hver FLYER, hvor kunden kan berette for fabrikkens hvilke problemer han evt. kommer ut for. På denne måten samler fabrikk inn en masse data på STRATO FLYER anvendt som hovedskjerm og pakket av hundrevis av forskjellige hoppere uten noe større kontroll, og sansynligvis på like mange forskjellige måter.

SAFETY FLYER som bruker samme kalott som STRATO FLYER ble ikke satt i produksjon før det var hoppet 20 000 hopp med den som hovedskjerm, og alle disse data innsamlet. FLYER kalotten som reservekalott er mere forseggjort enn hovedskjermkalotten. F.eks. har linene ingen knuter som slideren kan henge seg opp på. Innerposen er meget løs rundt kalotten slik at den er meget lett å trekke av. Innerposen er ikke montert fast til kalotten, hvilket bevirker at pilotskjerm, bridle-cord og innerpose blir trukket helt av og derfor ikke kan komme i veien for åpningsforløpet. Linene er ikke lagt opp i elastikker, men er lagt opp under en spesiell dekkklapp. Dette eliminerer den piskende bevegelsen innerposen får på grunn av elastikkene. Likeledes bevirker dette at linene trekkes ut sammen med innerposen slik at en hopper som er ut av kontroll og tumler rundt kun kan henge i disse linene nær ved samleleddene. En filtrering på dette punktet vil ikke forhindre at kalotten åpner seg. Bridle-cord er ekstra lang for å få pilotskjermen vekk fra hopperen og ut i ikke-turbulent luft. Innerposen og kalotten blir holdt på plass i containeren av 2 klapper som blir holdt sammen av pilotskjerm-linen for å sikre at pilotskjermen kommer ut og fanger luft før innerposen forlater containeren.

Pilotskjerm-linen er 5 cm bred, så selv om pilotskjermen skulle henge seg fast på hopperen, så utøver denne bridle-cord nok trekk til å få åpnet de 2 klaffene og trekke innerposen ut. I tilfelle av en pilotskjerm-forsinkelse er det trekk nok i pilotskjerm-linen til å trekke pilotskjermen med og stoppe forsinkelsen. Pilotskjerm-linen er lang nok til at bærelinene kan strekkes fullstendig ut så kalotten vil åpne seg selv i tilfelle av en hesteko-feilfunksjon. Det anbefales at pilotskjermen kun dekkes av to klaffer for å forminske muligheten av en total forsager. Halv-brems løkkene er kun noen få cm lang for å forhindre at slideren hekter seg opp. De er knyttet til samleleddene med et feste noenlunde lik den som finnes på 4-line release av militærtypen, som gir 100% sikkerhet at de begge slipper ordentlig.

SAFETY FLYER skjermen vil bli levert med en helt ny type HOT-DOG pilot-skjerm som er konstruert utelukkende for denne skjermen. Denne pilotskjerm trekker 2-3 ganger så kraftig ved langsomme fallhastigheter enn vanlige pilotskjerner.

SAFETY FLYER skjermen vil kun bli tillatt i tandem type seletøy. Den vil ikke bli anvendt i front montert reserver idet det villi være katastrofalt å åpne den dersom en av festekrokene var heftet av.

HVEM SKAL BRUKE DENNE SKJERMEN?

SAFETY FLYER må kun anvendes av de hoppere som allerede har en viss erfaring med firkantskjerner. Et lett leselig skilt skal syes på reservecontaineren som forteller at den inneholder en Ram Air reservekalott. Fordi systemet er helt forskjellig fra de konvensjonelle reserverne og fordi FAA ikke har forutsett sertifikatregler for denne slags reserveskjerm, har Para Flite utviklet et treningsprogram som skal gi riggere med FAA-sertifikat lissens til å pakke og vedlikeholde SAFETY FLYER. Dette betyr at kun senior og master riggere med FAA-sertifikat og et tilleggssertifikat fra USPA, kan pakke din safety flyer. (I Danmark vil DFU utgi spesielle regler). For å sikre at alle "de-som-vet-alt-i-forveien" umiddelbart skal gi seg i kast med å pakke en SAFETY FLYER, er dette sertifikatet kun utstedt til kvalifiserte riggere som har gjennomgått dette treningsprogrammet. Av sikkerhetshensyn ber fabrikk at alle samarbeider for at dette prinsippet blir overholdt.

også BREDESEN og ROAR HAUGEN som konkurransehoppere. Etter ett år med god og riktig trening. Men så kom baksmellen i form av et for tidlig generasjons-skifte. Administrativt sett og idrettslig sett. Med unntak av de tre overnevnte hopperne, trakk samtlige støttespillere fra HFJS seg. Og aldri skal jeg glemme marerittet med å få satt opp et lag til Nordisk i Utti, Finland, 1969. Kato Hansen, Rolf Tangen, Roar Haugen og Bredeesen utgjorde vårt lag. Sjølv i lagpres utgjorde medaljehøsten. Men Kato Hansens markerte fremgang og gode debut i Nordisk gjorde oss optimistiske, tiltross for de vanskeligheter som oppsto. Vi hadde sett og lært, men å omsette dette til ferdighet krever tid.

1969 ble også de lokale konkurransers år. Oslo Fallskjermklubb arrangerte både en Pinsecup i presisjon og Oslomesterskapet i stil og presisjon. Og når deltakelsen i OM ble såpass som den ble, var dette ene og alene Asbjørn Engelis verk. Asbjørn var selv deltaker, men dette forhindret ham ikke i å ta seg spesielt av de yngre hopperene. Presisjon og stil, alt hadde han tid til å diskutere. Og han formådde å inspirere andre. Noe vi kanskje kunne legge oss på sinne noenhver. Vi mistet Asbjørn det året. En god venn, fallskjermhopper og idrettsmann.

Rolf Tangen, Kato Hansen og Iver Haugsbakken, bedre kjent som "triumviratet" og Olav Olsen var stammen vi hadde i 1970. Og under det våteste Norges-mesterskapet i historien ble de da også forgrunnsfigurene. Som ventat ble Rolf Norgesmester med Kato på annenplass. La meg nevne at Rolfs serie i pres var DC - 0,85 - 0,06. Stiltidene var relativt svake, fra 11,7 (Kato) til 14,0. Gledelig var det at kl II hadde hele 13 deltakere, hvorav 4 fra andre klubber enn Oslo. Det var lett nok å peke ut trening som et nødvendig virkemiddel, men vanskelig å gjennomføre. Rolf Tangen ble engasjert som trener, og ikke minst inspirerte denne treningen nye hoppere. Nordisk ble ikke det store året for oss, men jevne plasseringer i toppen gav beskjed om fremgang. Iver og Kato deltok i VM, i Bled i Jugoslavia. God innsats.

Relative Work gjorde sitt inntog i 1971 under det beste Norgesmesterskap som hittil hadde vært gjennomført. Eilif Ness, Ola Høyset, Lars Jacob Coucheron Aamot og Olaf Olsen var reisende ambassadører for RW. Og de fikk stor tilslutning. RW som idrettsgren var kommet for å bli. Stafettpres het den første RW øvelsen, og til alles overraskelse ble den vunnet av Per Stai, Karstein Lervik og Kjell Olsen. Rothmans of Pall Mall satte opp en gedigen sølvpokal i denne grenen, som økte attraktiviteten ytterligere. Asbjørn Engelis Minnepokal ble satt opp til beste juniorhopper og Bodø-gutten Einar Lundlie stakk av med den. Kato Hansen innledet her sin serie med Norgesmesterskap og vant klart. SFC DON STRICKLAND var overdommer (amerikansk mester i presisjon i 1971) og var en kilde til inspirasjon både under trening og den påfølgende Cardinal Puff. Det spirte og det grodde. Og reiselysten var stor. Deltakelse i Porto Roz, Adriatic Cup, med en skikkelig fallskjermodyssé på hjemveien. Eilif, Ola Lars Jacob og Mikkel gjorde fin innsats.

Norges Luftsportsforbund ble opptatt i Norges Idrettsforbund, og fallskjermhopping var definitivt anerkjent som idrettsgren. Under Nordisk i Karlsborg, Sverige, tok Rolf Tangen gull i pres, Kato en femteplass i stil og konkurransens beste program 9,6. Det var ingen tvil, knekken vi fikk i 1969 var definitivt overstått, og de sivile hopperne var eksponenten for fallskjermidrett i Norge. Denne vinteren ble det trenet hardt. 9-tallet i stil var kommet for å bli og to DC i en firehopp konkurranse var vanlig. Og ikke minst, rekrutteringen var god.

KJELL GRANBAKKEN og Kato Hansen kjørte konkurransegruppen i OFSK med fin trening. Tore Solheim tok seg av den fysiske fostring. Og resultatene kom. Kato og Eilif reiste til NMAFSK (Norges mest aktive FSK - Bodø) og avholdt trening i henholdsvis stil og RW for en meget interessert gjeng. Bodø FSK reiser i kjent aktiv stil Umeå og Nordkallottmesterskapet er et faktum. 1972 ble et kjempeår for fallskjermidretten. Pyramiden var bygget, og for første gang kunne vi kjøre gjennom uttakskonkurranser for våre representasjonshoppere. Vi var verter i Nordisk denne gang og det ble et stilig arrangement hvor alt gled maskinmessig. Igjen fikk vi hjelp av MAAG og capt MIKE MCPHERSON dømte i kjent stil. "All you have to do is to step on the disk and turn clean fast style". Kato smelte til og ble Nordisk Mester i stil. Joda, vi hadde lært! Han ble også Norgesmester dette året. Vi sendte

TIL SALGS

TIL SALGS

CONDOR PIGGY BACK m/Hand Deploy, Strato Flyer, rød, hvit og blå, samt 26 fot National Reserve. Alt nytt oktober 77. Kun 40 hopp. Selges. Henvendelse: Lars Thoen. Tlf. jobb: 032-17957 priv 032-12625.

STRATO CLOUD, 80 hopp, WONDER HOG, 15 hopp, 26 fot Conical reserve med fabrikkasjonsdato august 1973, selges. I tillegg: 1 Fransk PAP m/seletøy, hoppet 150 hopp. Henvendelse: Vedbjørn Karlsen. Tlf jobb: 081-23040 linje 491. Tlf priv: 081-27285.

Godt RW-utstyr selges komplett: SST Piggy-Back, rød og hvit Strato-Star, samt blå, hvit og svart 24 fts Army reserve med 4-line release, ca 280 hopp. Pris kr.6000,- Henvendelse: Petter Turnes Olsen. Tlf jobb: 02-204550 linje 312.

Selges! Strato-Star (Stratus) med 26 ft Tri-Con reserve (75 Mod) i Blå Starlite Tandem seletøy. ca 100 hopp, pent brukt. Selges billig: US PAP med Mini seletøy. Henvendelse: Bjørn Larsson, 334 skv Bodø flystasjon. Tlf jobb: 081-23040 linje 265.

Selges: 1 stk fransk hopphjelm str. 59, samt paraboots str 43/44. Lite brukt! Henvendelse: Tore Reinli, Rødteitveien 69, Oslo 9. Tlf jobb: 02-162188.

Som ny Strato-Star med omsydd Piggy-Back og 26 ft Navy Co 'cal reserve billig til salgs. Henv: Lasse Lafjell, Randemsletta 51, 1540 Vestby. Tlf 02-950584.

Sod-Shit custom piggy-back, Strato-Star (Nimbus), sort, rød, hvit, ca.150 hopp, 26 ft Navy Conical reserve med 4-line release. Paraboots str. 42, til salgs. Henv: Terje Torgeirson, tlf jobb 02-229010, priv 02-391061.

SVENSKER OG DANSKER OG FINNER!

HUSK AT OGSÅ DERE KAN KJØPE DETTE UTSTYRET SOM KUNNGJØRES TIL SALGS. SELV MED FRAKT KAN DERE GJØRE GODE KJØP!

FLOTT JENTE ER BRENDA BLUE FRA CANADA, MEN SÅ SLÅR HUN STIL PROGRAMMET PÅ UNDER 7 SEKUNDER!

Gamle "Fritt-Fall"!

Fritt-Fall kom for første gang ut sommeren 1973. En del av opplagene er utsolgt, men enda har vi et begrenset antall av følgende nummer:

Nr.4-74, Nr. 1,2,3 og 4-75, Nr. 2,3 og 4-76, Nr. 1,2,3 og 4-77.

Hvert blad koster kr.5,- og kan fås ved at du SENDER INN ET POSTGJØROBLANKETT MED RIKTIG BELØP TIL FFs RED. Husk å fylle ut blanketten riktig!

Om noen år vil en gammel Fritt Fall være like mye verdt som en ny Strato Cloud. Heng i og kjøp for det er for sent!

norsk hoppSPORT 15 år !

De første 10 år *Av Kjell T. Olsen, D-26*

10 år kan være så mangt, f.eks. forskjellen på en jentunge på 12 år og en dame på 22 år, eller det kan som i vårt tilfelle, være en periode hvor en idrett har spiret, hatt generasjonsskifte og blitt offentlig anerkjent som en fullverdig idrettsgren.

Dette er F/NLF i et nøtteskall. Fallskjermhopping, idrett? Nei langt ifra! Eventyrere, galninger er vel den karakteristikk hopperne ble møtt med, og med et artikkel-skred slo ZACKEN BACKER det ene slag etter det andre for å vinne idrettslig anerkjennelse for sitt hjertebarn.

Ved å bla i hauger av utklipp og resultatlistor og andre museale kilder, finner vi at fallskjermidretten ble født i Norge i 1964. Og den ble født av følgende deltagere i det første Norgesmesterskap: 1. REIDAR VANGEN, 2. LASSE LA UDAL, 3. OLAV VIK STRANDLIE, 4. ZACKEN BACKER, 5. HELGE KORSLUND og 6. JARLE FRIBERG.

Og hvilket mesterskap! Arrangert med all mulig støtte fra Hærens Fallskjermjegerskole, helikoptertransport mellom krysser og Gardermoen, og en Norseman som løfteapparat. Og ikke å forglemme 2000 tilskuere og Tore Storebakken som speaker. Og en glimrende pressekdekkning. Så de som trodde at fallskjermidretten fikk en trang fødsel må tro om igjen. Større Norgesmesterskap har nemlig ikke vært arrangert. Iallfall ikke hva angår den ytre ramme. Det rent idrettslige så slik ut i "Aftenposten": "Det ble hoppet to omganger, og da kaptein Vangen var nede for annen gang kunne man bare gratulere ham med seieren. Det siste hoppet var et virkelig mesterskudd, Vangen tok bakken bare 1,83 meter fra midten av hoppmålet. Det innbrakte ham også pokalen for beste enkelthopp". Hvem var så disse karene som innledet fallskjermhopping som idrett?

Samtlige militære, enten aktive instruktører ved Hærens Fallskjermjegerskole, eller tidligere sådanne. Antall sivile: 0!

Konkurransmessig kunne de lite og hadde ingen å lære av. 7TU som standard skjerm. Men pionerånden var der og en glødende entusiasme. Hæren bevilget kr. 30 000,- i støtte dette året, og FK/NAK, som klubben da het, sendte fullt lag til VM i Leutkirch i Vest-Tyskland.

Vårt første VM-lag bestod av: O.M.LENDE OLSEN, R.VANGEN, OLA HELLING, L.ØYEFLATEN og K.V.FRIBERG som deltagere, DAVE JANSEN som lagleder, ZACKEN BACKER delegasjonsleder og T.STRAND som dommer.

Samtlige, untatt Dave Jansen, militære. Som Zacken sa "for å se og lære" (og bytte utstyr). Og lære gjorde de!

I 1965 gjorde nordmennene rent bord i Østersund ved det åpne Svenske Mesterskapet. På grunn av værforholdene ble kun presisjon avviklet. Olav Vik Strandli vant med denne serien: 0,29 - 1,52 - 1,80m. Oberst Einar Kiil var delegasjonsleder. Noe VM ble ikke arrangert, vi stilte derimot lag i Adriatic Cup, Jugoslavia og gjorde en hederlig innsats. Og for første gang gjorde RW sitt inntog. Vi sakser fra "FLY NYTT"s Adriatic Cup reportasje: "Nordmennene satset på å forsøke stafetten fullt ut. Resultatet ble at de mistet en pinne og havnet på nest siste plass, foran Canada".

FK/NAKs Hovedinstruktør O.M.Lende Olsen og RAYMOND GJERTSEN innledet den profesjonelle idrettstreningen ved å reise til det franske treningssenteret ved Biscarosse for bl.a. å studere treningsmetoder. Men noen bevisst heving av idrettsnivået ved trening og metodestudier var tiden enda ikke moden for. Stilprogrammene ble kjørt i froskestilling, og man hadde hendene fulle med å lære PC-skjermen å kjenne. For Paracommanderen hadde nettopp gjort sitt inntog.

I 1966 vant Olav Vik Strandli Norgesmesterskapet i senior klassen, og elev ved Hærens Fallskjermjegerskole, ROESTAD, vant juniorklassen.

SAFETY

NOTICE: R-2 and R-3 Owners

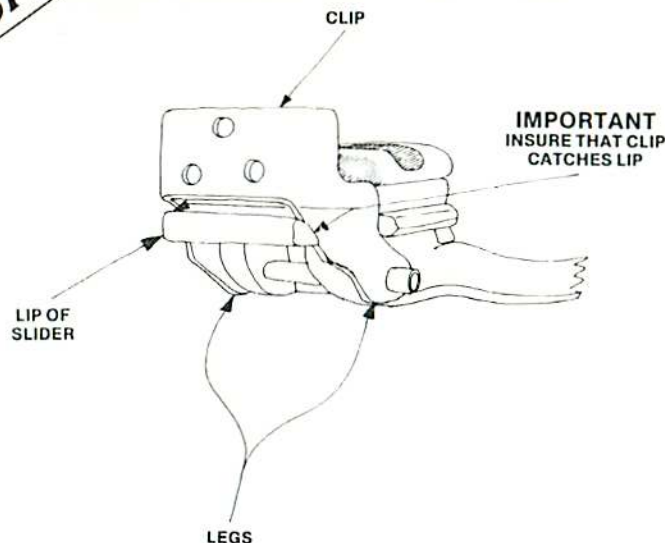
By Jose Rodriguez

When installing R-2's or R-3's, use only the two shot type pin that's 1-1/16 inches long as opposed to a shot and 1/2 pin which is 1-3/16 inches long, which would be too long. People changing R-2's or R-3's from one rig to another must use two shot type pins, cutting down shot and a half pins will not work properly.

Explanation

The long pins will not squeeze tightly enough on the legs of the R-2 or R-3 clip to insure that it catches the lip of the slider on each side. Be aware that there are copies of R-2's and R-3's, which are not manufactured properly. Riggers in the field should insure that proper tools are used in installing R-2's and R-3's.

The R-2's and R-3's are a very reliable release system and have saved many lives, let's keep it that way.

ARE YOU A RIGGER?

Do You Want to be Kept Informed?
PEIA Can Help You

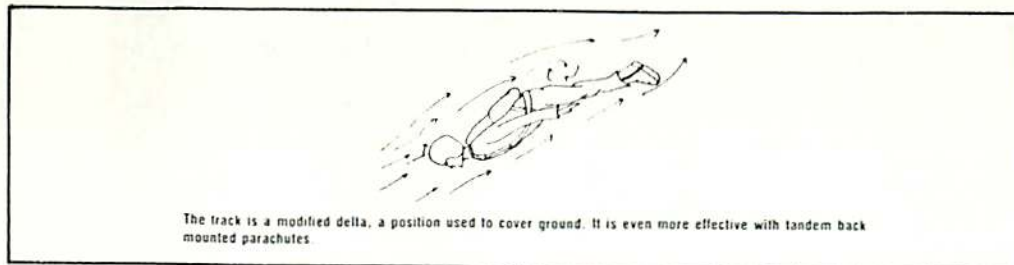
Dear PEIA:
Please add me to your mailing list.

Name _____ Please Check
Address _____ ☐ I am a rigger
_____ ☐ Full time
_____ ☐ Part time
DZ Area _____ ☐ Occasional
Ratings _____ ☐ DPPE

Return this coupon to:

Parachute Equipment Industry Affiliates
c/o ISPA
806 15th Street NW #444
Washington, D.C. 20005

Marsj- stillingen

Marsj-stillingen blir for det meste brukt av hoppere som oppdager at de har feilspottet eller drevet av i fritt-fall. Med marsj-stillingen kan hopperen komme seg nærmere det korrekte åpningspunktet. Kanskje enda viktigere; så blir denne fall-stillingen brukt i "turn and track" fasen når f.eks hoppere bryter en stjerne-formasjon i RW, og før de skal åpne skjermene. Marsj-stillingen er en viderutvikling av delta-stillingen der en former kroppen på en slik måte at den fra siden ser ut som profilen til en flyvinge. Denne stillingen vil produsere løft på oversiden av hopperen i tillegg til den skrå-reflekterte lufta under. Hopperen vil oppnå en større horisontal forflytning.

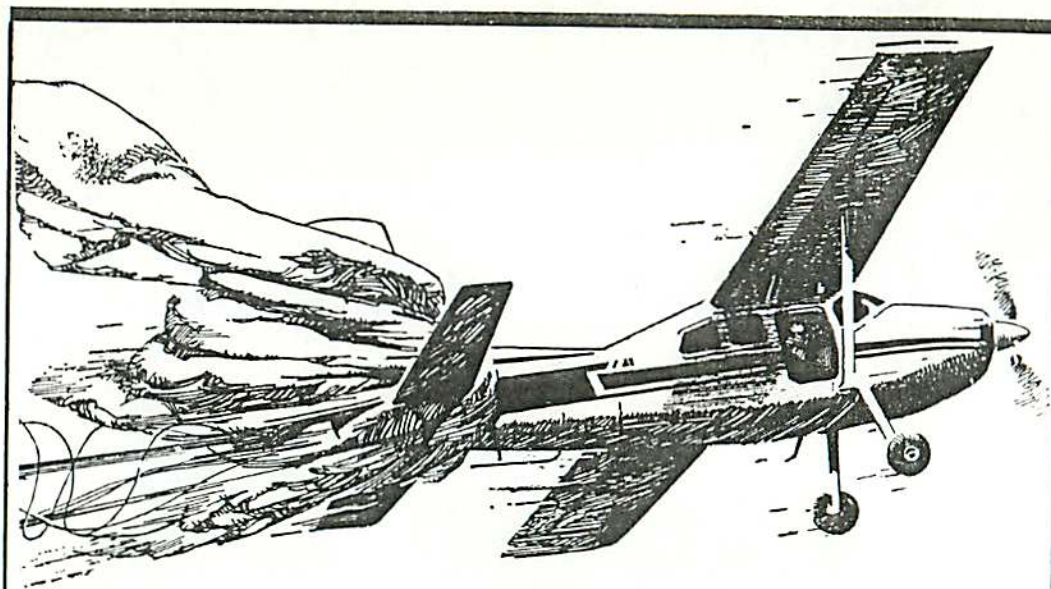
Teoretisk vil en perfekt marsj-stilling tilnærmet gi en glidevinkel på 45 grader eller en forflytningsforhold på 1:1. Dette betyr at du på en 60 sek fritt-fall fra 12500 fot der du anvender 10000 fot til marsj, vil kunne flytte deg over 7000 fot horisontalt på bakken. Det er over 2 km!

Før å lære marsj-stillingen begynner med delta for først å oppnå arbeidshastighet. Så bøyer du svakt i hoftepartiet samtidig som du fører skuldrene fremover og armene langs kroppen. Hendene har du skål-formet slik at de virker som kontrollflater. Press hodet tilbake og strekk beina og vristene. Beina skal være ca en skulderbredde fra hverandre. Du skal være istand til å føle og se forskjellen, men husk at det tar litt tid for å bygge opp hastigheten, så hold stillingen en stund. Når du så begynner å bygge opp løft, så vil du kjenne at stupet flater ut. Marsj-retningen kan kontrolleres ved forsiktig styring ved hjelp av armene, hendene, skuldrene eller hodet.

Marsj, på samme måte som delta, forårsaker en mye høyere terminalhastighet. Husk derfor på å flate ut i full X noen sekunder før du åpner hovedskjermen. Marsjstillingen er ikke bare for moro-hopping. Den er en viktig fall-stilling som du må beherske.

Svinger

Svinger er bevegelser om vertikalaksen og er de viktigste av alle grunnmanøvre.

The young parachutist was trapped 900ft above the ground

SCALPELS of pain lanced savagely through the knots of muscles in the young man's shoulders as the twisted parachute harness tightened round him in a giant tourniquet.

Bitting on his lips he stretched his hand towards the knee pocket of his overalls, scrabbling for the ballpoint pen he knew was clipped there.

He needed that pen desperately. For Graham Jacobs was sure that very soon he was going to die violently. And before his body was pulped as it hit the earth, he was determined to leave one last message for the girl he loved.

A girl called Christine.

In minutes the plane would run out of fuel

Fritt fall manøvre, vertikal og horisontal flukt.

AV
DAN POYNTER

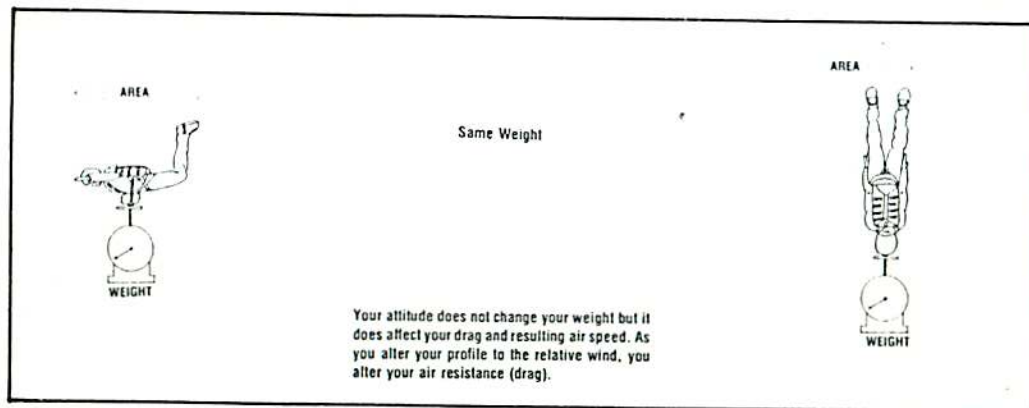
CIRKA EN TREDJEDEL AV VÅR LESEKRETS ER ELEVER MED MINDRE ENN ETT ÅRS HOPP-ERFARING. HOVEDINNHOET I FRITT FALL ER NATURLIG NOK DOMINERT AV INTERESSEOMRÅDET TIL DE MER ERFAARNE HOPPERNE. NÅ HAR VI IMIDLERTID VÆRT SA HELDIG Å FÅ EN SERIE ARTIKKLER FRA DEN KJENTE AMERIKANSKE HOPPINSTRUKTØREN DAN POYNTER, BEREGNET PÅ DEN MINDRE HOPPERFAARNE LESEKRETS. ARTIKKLENE BLIR NUMMERERT FRA 1 TIL 16 OG DANNER EN NATURLIG SAMMENHENG. SKULLE DE AVVIKE STERKT FRA VÅR EGGEN OPPLÆRING VIL DETTE BLI KOMMENTERT AV RED. UANSETT VIL DE VÆRE ET GODT KUNNSKAPS-SUPPLEMENT TIL VÅRE ELEVER.

THIS ARTICLE
IS NUMBER **2**
OF A STUDENT SERIES

Ved enkelte reguleringer av kroppsoverflatene kan fritt-fall hopperen øke eller minke vertikalhastigheten, forflytte seg horisontalt, og gjennomføre en mengde akrobatiske øvelser som

om han var opphengt i usynlige tråder. Dette er sann flyging, det nærmeste du noen gang vil komme fuglenes flyegenskaper uten hjelp av kunstige vinger.

Korte og tykke mennesker har en høyere terminalhastighet enn tynne og lengre mennesker. Dette merkes meget godt under "relative work".

Fritt-fall hastigheten bestemmes av kroppsvekten og den motstand som kroppsoverflaten din yter under fallet. Ønsker du å falle hurtigere, må du enten øke vekten eller minske luftmotstanden. For å oppnå en mindre fallhastighet må vi altså kvitte oss med vekt eller øke luftmotstandsflaten. I "relative work" så "flyr" vi i rommet i relasjon til andre "flygere". I fritt-fall er det aldri snakk om å øke eller minske vekten, så da gjenstår å øke eller minke luftmotstandsflaten. Heldigvis så er dette relativt enkelt. Ved å gå ned i stup kan du øke vertikalhastigheten med så mye som 70% eller 50-85 mph. Det vil si hastigheter mellom 115 og 190 miles per hour.

Newsweek, April 3, 1978

SCIENCE

Flying Flivver

Perched precariously on a device that looks like a go-cart suspended from a parachute, John Nicolaides taxis slowly along a strip of grass at the California Polytechnic State University campus. After traveling 100 feet, the billowing green and white canopy wafts lazily into the air, and Nicolaides proceeds to soar hundreds of feet above the ground at a steady 25 miles an hour. Ten minutes later, he brings his craft down to a smooth landing within 10 feet of a marker.

This ungainly contraption is a parafoil, a combination parachute and airfoil that is motorized to give lift. Invented by Nicolaides, 54, an aeronautical engineer, it costs only \$1,500 to build, but its potential applications are far from modest. They range from military operations to civilian recreation.

"It is easier and safer to fly this than to drive your car," claims Nicolaides. "No matter how gusty the wind, it's not going to collapse. And if the engine fails, you just glide in for a landing." The Army's Golden Knights acrobatic team is already using parafoil parachutes in its act, and earlier this month the Navy awarded Nicolaides part of a \$50,000 contract to adapt parafoils to recover remotely piloted vehicles—such as cruise missiles—for reuse after test flights.

Nylon Wing: The key to the parafoil is its air-filled wing. This is a nylon bag that inflates to take the cross-sectional shape of a conventional airfoil or airplane wing. The force that lifts the lightweight wing into the air comes from a snowmobile engine attached to a wooden propeller. This rudimentary motor is mounted on a three-wheel cart, just big enough for one person, that is hitched up to the wing by parachute rigging.

Nicolaides stumbled across the parafoil concept quite accidentally. In 1964, he was investigating the use of kites to lift heavy weights. "One day the tether line broke," he recalls, "but the kite didn't crash when the wind dropped. It just went into a stable, steady glide." Nicolaides then decided to adapt the aeronautical effect for human propulsion. The next year, acting as his own guinea pig, he ascended 500 feet on the first try. The early parafoils had to be towed for take-off like gliders, and occasionally encountered rough going aloft. In one crash, Nicolaides broke his coccyx.

Despite these setbacks, Nicolaides gained support from the Pentagon,

which saw the device as a kind of motorized parachute capable of flying pilots to safety after their planes had been shot down in Vietnam. The end of the war reduced the priority of that project, but by then the U.S. military was curious to see whether parafoils could be used to land a remotely piloted vehicle (RPV) after its engines had cut out. In one test, a radio-controlled parafoil, fixed to an RPV, steered the small drone to a delicate hookup with a mechanical boom extending from a Coast Guard cutter. Nicolaides also set out to develop a parafoil that could take off under its own power—a goal he achieved in 1974.

For the moment, the inventor is content to concentrate on the military possibilities of his unusual design. But eventually the "Nicolaides flyer" could find civilian uses. Guided by laser beams or radio beacons, for example, parafoils might deliver mail directly to post-office roofs from cargo planes in flight, avoiding the time and expense of landing at local airports. And parafoiling could become a relatively risk-free form of sky diving or hang gliding. Nicolaides even talks about a "flying flivver" for kids. "Anybody, any age, can fly one," he says.

PETER GAYNE with business reports

RED HAR TIDLIGERE LOVET INNSENDEREN MORTEN THORESEN Å OVERSETTE ARTIKKELEN: JEG MÅ SKYLDE PÅ TIDSNØD, SORRY!

New Record Category

Accuracy "measured with an automatic system" has been established as a new world record category. At their last meeting the CIP Committee of the Federation Aeronautique Internationale inserted a new paragraph (3.1.3.8) in the Sporting Code, to permit the use of such electronic devices as the Parapad. The current world record, measured visually by judges in the peas, is 105 consecutive dead centers, set by Dwight Reynolds in Yuma, Arizona, March 8th through 17th, 1978.

---Våkn opp hoppere!!!---
Även Sverige har en fallskärmstidning

Svensk FALLSKÄRMSSPORT

Utkommer 4 ggr/år

Pris: 30 Skr

Send sjekk til: Mats Kilander
Hasselgatan 15, S-194 00 Upplands Vasby

Hopp ut i det! Abonner på

Kommer ut 6
ganger i året.

Følg med i
Dansk hopp-
sport!

Faldskærmsspringer

UDGIVET AF DANSK FALDSKÆRMS UNION

SEND D.Kr.40,-
PÅ SJEKK ELLER
GIRO TIL:

HANNE BURMESTER,
Løbelavej 6,
9380 Vestbjerg,
DANMARK.

US Vikings

If you understand Norwegian, why not send a \$5 check for a subscription to:

FRITT-FALL

The official publication of the Norwegian Parachute Assn. 38 pages every three months

Barnesveien 29, 8000 Bodø, Norway

dette representasjonslaget til US Army. De har sitt eget RW-team, demo-team samt still/pres team som faktisk ikke gjør annet enn å hoppe. Men så kan de også dette med å hoppe i fallskjerm.

At man får utbytte av en slik tur skulle det ikke være noen tvil om. Etter med sine 130 hopp, Harald 100, og meg selv vel 100. Det som jeg til slutt vil nevne er at man må ikke tro at ved å komme til Raeford så vil det skje mirakler med still-tidene. Man må heller ta sikte på å etablere en god plattform for å jobbe videre på når en kommer hjem, både som konkurranseshopper og instruktør. En hver som har prøvd å hoppe stil vet at mirakeltider oppnås ikke etter på Raeford. Men med den muligheten vi har idag til å kunne ta hjem topp instruktører, så burde utskiftene innen stil/pres være relativt lyse. Jeg vil også nevne at Gene Paul har sagt seg villig til å komme over til oss neste år for å uket, så det er bare å STA PA!

PARACHUTE SYMPOSIUM IN MARCH 1979

The American Institute of Aeronautics and Astronautics will host the biennial Aerodynamic Decelerator (parachute) and Balloon Technology Symposium from 5 to 7 March 1979 in Houston, Texas.

Sixty technical papers will be presented and there will be a tour of the Johnson Spacecraft Center.

A session on modern personnel uses of the parachute will be chaired by Dan Poytner and Scott Hamilton. These papers will include: The wings of man; The theory of freefall flight by Pat Works of RW Publishing Co., Personnel Harness/Container design by Jerry Meyers and Tom Mele of the Altitude Shop, Round personnel Canopies and Pilots' Emergency Parachutes, Then and now by Alan Levinson and Wilson Radd of GQ Security Parachutes Co., The development of "Heavy" (Life Support) Parachute Hardware by Don Beck of DJ Associates, Parachute Requirements in Hang Gliding by Ed Vickery of Sky Sports, Factors and tradeoffs affecting Ram-Air Parachutes Designed for Civilian Personnel Applications by Mike Higgins of the Air Force's Flight Dynamics Laboratory, Wright-Patterson AFB, and Commercial Parachutes by Jim Reuter.

This Symposium will be of interest to every sport parachutist and it is a requirement for anyone working in the field.

The site of the symposium will be the King's Inn, Nassau Bay, Houston, Texas. To reserve rooms, call now toll free: (800) 325-3535.

For more information on the symposium and the AIAA, contact Mrs. Irma Glass, American Institute of Aeronautics and Astronautics, 1290 Avenue of the Americas, New York City, NY 10019.

"PARACHUTIST"

YOUR AVIATION LIBRARY IS NOT COMPLETE
IF YOU DO NOT REGULARLY RECEIVE
AND READ A COPY OF

The world's largest monthly parachuting magazine and the official publication of the United States Parachute Association. First in the field with news of parachute activities, jumping equipment and techniques, safety procedures, advance notice of meets and results of competitions going the way to date. Know about the latest advancements in professional and recreational parachuting in the U.S.A. and around the world. Enjoy seeing prize winning photographs of parachutists in action. All this and more. Send check or money order for \$11 for a year's subscription (\$60 for air rates).

UNITED STATES PARACHUTE ASSOCIATION
806 15th Street, NW, Suite 444, Washington DC 20005, USA

SPOTTER

AN INTERNATIONAL PARACHUTING NEWSMAGAZINE
ORIGINATING IN THE NORTHEAST USA

SUBSCRIBE NOW!

\$12 - AIRMAIL

654 Washington Street, Braintree,
MA 02184, U.S.A.

MOTERFERAT

I forbindelse med forsøk på å danne vår egen "stil/pres-gruppe" innen F/NLP, ble aktuelle interesserte innkalt til møte tirsdag 7. november 1978, kl. 1900 i NAKS lokaler i Nedre Slottsgate 17, Oslo.

Tilstede: Tom Skogberg, Halvard Stensaas, Kato Hansen, Tore Solheim, Knut Sætre og Kirsti Skancke Svensson.

Sak 1. ETABLERING AV STILL/PRES-GRUPPE.

Det var full enighet blant de fremmøtte om å prøve for året 1979 å etablere en stil/pres-gruppe innen F/NLP.

Sikteplanet for gruppen er i første omgang å legge opp et realistisk treningsopplegg og treningsstilbud for sesongen 1979, fastsette aktuelle hoppdager (topp), disponere eget fly under treningen og skape et miljø som motiverer elvene. Foruten dette ser gruppen det som en selvtilstrekkelig å holde stil/pres hopperne utenfor østlandsområdet orientert om "arbeidsgruppens" aktivitet.

Sak 2. FORSLAG TIL INTERNE VERK I ARBEIDSGRUPPEN.

Formann og koordinator: Tom Skogberg. Adresse: Kirkeveien 114, 1344 Haslum

Materiellforvalter: Tom Skogberg

Flvorganisasør: Halvard Stensaas

PR-menn: Knut Sætre og Erik Linquist.

Ansvarlig for lysisk treningsopplegg: Tore Solheim

Hoppeteknisk opplegg: Egil Kato Hansen

Sekretær: Kirsti Skancke Svensson

Sak 3. TRENINGSPLEGG FOR SESONGEN 1979.

Arbeidsgruppen kom frem til at vinterseongen stort sett brukes til pres. trening. Treningsinteresserte hopper møtes på Gardermoen event. Topp siste helg i hver måned f.o.m. november 1978 (desember utgår) og inn til videre. Det var enighet om å prøve å få trener fra utlandet. Tom Skogberg fremlegger saken for KK med henblik på økonomisk dekning for eventuell trener.

Hist positivt utfall, kontakter Tom Skogberg aktuelle trenere.

Arbeidsgruppen kom frem til at perioden fra 10. mai til 5 juni vil være mest aktuell for et slikt "trener-besøk". Kalenderen viser 4 lange hoppdager, dvs 12 hoppdager hvis man kan ta seg fri fra jobben fredagene etter 17 mai og Kr. Himmelfartsdag.

Gruppen foreslår også å sende eventuell trener til "Toms uket for pinse".

Sak 4. TRENINGSPLEIR - RAEFORD, USA.

Tom Skogberg har sonderet terrenget mht en tur til overnevnte sted våren 79. Foreløpig har 5 danske hopper foruten følgende meldt seg: Tom Skogberg, Svein Johansen, O. Thoresen, Ulf Nordskog, Petter Kleppan, Harald Lutkas og Asbjørn Færevan. Andre interesserte kan kontakte Tom Skogberg, Kirkeveien 114, 1344 Haslum, for nærmere opplysninger.

Sak 5. UTARBEIDELSE AV FORSLAG TIL ØKONOMI, TRENINGSMIDLER ETC FOR VIDERE-SENDING TIL F/NLP - KK.

Knut Sætre fikk i oppdrag å fremlegge forslag til F/NLP-KK med hensyn til økonomisk støtte til bl.a. utenlandsk trener - treningsuke 10-15 juni 79, - støtte til konkurransedeltagelse og støtte til rekrutter i stil/pres.

Sak 6. REKRUTTERING TIL STILL/PRES.

Gruppen bør arbeide for å skape et miljø som motiverer elvene til å trenere i stil/pres. "Trikking" av elvene er ikke tilstrekkelig. På nåværende tidspunkt fant gruppen det urealistisk å legge opp en detaljert plan for fremtidig oppklaringsarbeid blant elvene. I første omgang må allerede etablerte stil/pres hopper finne frem til et gunstlig opplegg og samarbeid. Deresom dette lykkes vil neste trinn være å ta oss spesielt av fremtidige S/P-hoppere.

I Leif Eriksons
fotspor:
Fra venstre ser
vi: Harald
Puttekås fra
Grenland FSK, Tom
Skogsberg, Dram-
men FSK og Petter
Kleppan, Bodø FSK.
Pene gutter hva?

Artikkelforfatter
Tom Skogsberg er
31 år og en av
våre "faste" lands-
lags hoppere i
stil/pres gruppen.
Tom har forlenst
passert 1000 hopp.

Ræford-USA, stil og pres- hoppernes Mekka

av
Tom Skogsberg
D-53 /1-31

Det var tre hoppglade nordmenn, Harald Puttekås, Petter "Skonken" Kleppan og undertegnede som knuste hver vår store sparebøsse for å komme over til USA for å trene skikkelig stil/pres. Og hva var da mest nærliggende å tenke på enn Ræford?

Vi pakket koffertene 10. mars i år og satte kursen via København over til New York med Jumbo 747. Vi hadde på forhånd avtalt med vår alles venn DICK MORGAN som hadde invitert oss hjem til seg, før vi satte kursen mot North Carolina. Vi tilbrakte fire dager hos Dick, fire uforglemmelige dager. En slik mottagelse og en slik oppvarming er bare å gi seg over for. Ved siden av god mat og fine bilturer rundt i New Jersey, fikk vi også anledning til å se nærmere på Paraflite Incorporated hvor Strato-Clouden bl.a. produseres. Her ordnet vi også utstyret vårt, sjekket, rigget og tok finpussen før vi reiste videre.

Med en Dodge 75 mod som Dick ordnet for oss og med 175 spreke hestekrefter under panseret, tok vi av fra New Jersey. Med Petter som pilot på første etappe og meg selv som copilot, fulgte vi highway 95 i lav høyde via Boston Washington DC og ned til North Carolina. En tur som tar ca 10 timer å kjøre. Som tips til de som kommer på disse kanter anbefales en tur innom Washington DC for å avlegge et besøk ved Fly og Romfartsmuseet. En opplevelse av dimensjoner!

Ræford Paracenter ligger for de som ikke vet det 2 mil fra byen Fayetteville i North Carolina, og er USAs beste og største hoppesenter for stil og pres hoppere. Som nabo har ræford kjempebasen Fort Bragg hvor treningssentret for 3d Brigade, 82 Airborne Division med sine 2-300 000 mann er stasjonert. De velkjente Green Berets har også sin hovedbase her. Her på ræford finnes alt. God innkvartering for hopperne, samt fin snack-

NYTT FRA FAGKOMITEEN:

REFERAT FRA FAGKOMITEMØTE 9. NOVEMBER 1978.

1. Harstad Fallskjermklubb. Klubben mangler Hovedinstruktør og Viggo Vang gis disp fra kravet om II-status for å kunne overta vervet. Dispensasjonen er begrenset og gjelder frem til C-kurs er blitt avholdt.

2. Kalott RW. En del rapporter om uhell/næruhell ved utført Kalott-RW, tyder på stor uforstand blant hopperne i dette emnet. Fagkomiteen anmoder Torolf Paulshus om å utarbeide forslag til kompendium som distribueres til instruktørene i F/NLF.

3. Bardufoss ulykkesrapporten. er nå distribuert fordi politiet ennå ikke hadde analysert komponentene som kommisjonen mente kunne belyse en viktig side ved ulykken. Dette til tross for flere purringer. Fagkomiteen beklager dette forholdet sterkt.

4. Materiellkontrollørkurs. På grunn av Fagkomiteens vanskelige arbeids-situasjon for tiden, vil materiellkontrollørkurs først bli avholdt i begynnelsen av februar 79. Et kurs på Kjevik og et i Nord-Norge er planlagt.

5. Arbeidsmøte. Styret er anmodet om arbeidsmøte med Fagkomiteen 20-21. januar 1979. Fagkomiteen håper da å ajourføre vingkurset og få ferdig hoppmesterkurset så dette kan distribueres.

6. Fallskjerm - Pressen. Jens Henrik Johnsen arbeider nå med oppgave hvor forholdet fallskjerm - pressen er tema. Prisverdig at dette tema nå blir skikkelig analysert.

Finn Ove Gaasøy, Forman FK

KONKLUSJON fra Rapport vedr. ARNE CARLSENS død ved fallskjermulykke 27. august 1977 på Bardufoss flyst.

"Arne Carlsen omkom som følge av at reserveskjermen ikke ble utløst etter at han hadde foretatt cut away. Arne Carlsen har hatt et forskriftsmessig kontrollert og pakket utstyr. Flyturen har foreløpet normalt, likeledes avspranget og fritt fall. Også hovedskjermens åpning har vært normalt så langt øyenvitnene kan bedømme det. Hovedskjermen har i åpningsfasen vært noe inntrykt fremme på sidene. På grunn av hopperens begrensede praktiske erfaringer på vingskjerm antar kommisjonen at han har feilvurdert situasjonen og tatt en rask cut away for å unngå å kaste bort tid. Kommisjonen legger ikke vekt på den bøyde pinnen på reserveskjermens utløserkabel. Kommisjonen mener å ha bevist at bøyen ble påført da hopperen traff bakken. Selv om den skulle vært der ved utsprang fra flyet ville hopperen med letthet kunne trekke på utløserhåndtaket med begge hender. Kommisjonen finner ikke entydige beviser for noen bestemt årsak til ulykken, men påpeker følgende muligheter:

1. Hopperen kan ha vært bevisstløs etter cut away pga slag fra en løfte-stropp, og ute av stand til å trekke reserveskjermen.
2. Trakk med en hånd og erfarte hardt trekk, for stresset til å hjelpe til med begge hender.

Anmerkning: Eieren av utstyret hadde hatt cut away på samme utstyret tidligere, og trakk med letthet reserven med bare en hånd.

NB: For 1979 er det et ufravikelig krav at fornyet fallskjermssertifikat - Elevbevis skal fremvises på hoppfeltet før hopping tar til/tillates. SØRG FOR Å FÅ DINE HOPP-PAPIRER FORNYET SNAREST!

NB!

REDAKSJONELT

mentstridig, men

Årgang 1979 vil derfor være siste årgang med nåværende red dersom ikke antall abonnenter stiger radikalt. Bladet er nå på grensen til å bli subsidiert. To nye positive tiltak er satt i sving. RW-Club Nimbus har satt igang RW-skole, og en gruppe av våre beste Stil/Pres-hoppere har organisert seg med bedre resultater for øyet. Lykke til! Så gjenstår å gratulere Kirsti Skancke Svensson med Norges kvinnelige D-sertifikat nr 2 gjennom tidene! Vi trenger flere jenter i dette miljøet.

Omslagsbildet.

Vi lar Bjørn Benestad representere de som er stammen i idretten vår, nemlig elevene våre. Søle på hjemmen, pytt, pytt! Foto: Eivind Pedersen.

Annonsepriser: Annonser settes inn etter følgende priser: Helsekr. 200 Halvsid. kr. 125,- og Kvartside vil koste kr. 75,- Minste ordinære annonse blir 1/8-side til kr. 45,- Private små annonser, f.eks. "Brukt PC til salg" vil koste kr. 10,-. Samtlige priser gjelder for sidene 4 til nest siste...

Artikler i "Fritt-Fall" er ikke nødvendigvis i samsvar med redaktørens mening. Ettertrykk tillates etter nærmere avtale med red.

Abonner på

FRITT-FALL

OFFISIELL ORGAN FOR FALLSKJERM-SEKSJONEN-NORGES LUFTSPORTS-FORBUND.

POSTGIRO
ADRESSE

3 27 55 00
-Fritt Fall- F/NLF
Hernesvn. 29
8000 BODØ

Neste "FRITT-FALL"

KOMMER I BEGYNNELSEN
AV APRIL 1979.
STOFF MÅ VÆRE RED IHENDE
SENEST 23 MARS

Når du skal bestille et abonnement så send inn en postgiro blankett og SKRIV TYDELIG. Bladet kommer ut 4 ganger årlig, og koster kr. 35,-

Redaktør:
BERNARD DUNCAN LYNG

BREV TIL FF:

Dear Stål

Zagreb 27/9

I've promised to send your Team Leader a World Meet Flag. This is enclosed. Please forward it to him as I do not have his address. Also, following our speech in Aero-klubb Zagreb, we would like to have a brotherhood relation with your Aero-klubb. For example we could exchange delegations or competitions in all kinds of aeronautics. What steps shall we do in this way, of course if you agree?

Many greetings and good jumping
Kindly regards

Zlatko Berić
Aeroklub Zagreb
Jurisićeva 5
41000 Zagreb, Yug.

Red: Brevet er sent til Stål Svening i den tro at red var Team Leader. I alle fall så er dette brevet en innbydelse til NAK om et nærmere samarbeid. Dette gjelder ikke minst innen fallskjerm all den tid den gode Zlatko selv er landslagshopper. De er spesielt interessert i RW!

Stavanger 7/11

Hei BDL

At demohopping kan ha stor PR-messig betydning for sporten vår gir de to vedlagte kalenderne for 1978 et glimrende bevis på. Mai, juni og juli er høysesong for demoer på våre kanter. I 1977 måtte vi hente "forsterkninger" fra Bergen for å få unna demoene. IDRETTSKALENDEREN 1978 viser Kato Salbu, BFSK, under demohopping på Skeie. STAVANGERKALENDEREN 1978 viser Roar Frøiland i sin vakre Cloud øverst og Per Wigdel når han "går i vannet" 17.mai 1977 med sin gamle EFA PAP. For uten den PR-messige verdi gir demohoppingen en kjærkommen ekstra inntekt i klubbkassen.

Med hilsen
D-111, ND-9

Red: Takker for flotte kalenderbilder! Helt enig med deg.

Kiruna, Sverige

Fritt-Fall!

Hejsan, jag är en entusiastisk fall-skärmshoppare i Kiruna i norra Sverige. Bor man så langt norrut är det nästan lika nära att hälsa på klubbar i Norge. Och när vägen Kiruna-Narvik blir klar blir det ännu bättre. Därför önskar jag att ni snart sänder mig en lista med adresser och telefon till klubbarna i Nord Norge. Tack på förhand och välkommen till hopp i Sverige!

Hälsningar Kerstin Josefsson

Red: Adresser er avsendt til vår Kerstin som forøvrig debuterer som skribent i dette nr av Fritt-Fall.

Sverige

Hei Du Glade Gutt på Gjerdet

Det brukar vara så att har man gjort fel, får man alltid kritik. Gör man något bra, hör man ingenting. Dette brev skulle ha skrivits før länge sedan. Men det har alltid kommet något emellan. Nu læste jag dock i FF att herr redaktøren satt på gjerdet och då måtte jag ju sända eller rättare skrive en blomma. (Fritt Fall sirkulerar inom vår förbundsstyrelse, och till mej kom nr 2 först idag.)

Alltså, tack för en UTMÄRKT tidskrift. Redaktøren får det bästa betyg. I nr 2/78 saknades dock en viktig del i referatet från Nordisk Paraski i Finland. Och det gällde svenskarnas (i detta fall Dalmarnas) förnöjelse av samvaron med de norska vännerna. Inte minst gällde detta gåvan som svenska lagledaren fick av Ola Nordmann. Dock skulle mina lagkamrater hjälpa mej med gåvan genom tullen. Och det gjorde de, men på svenska sidan fick jag endast tillbaka en tom flaska. Det är laganda det.

För övrigt - fortfarande gäller det Paraski - framgick i referatet med all tydlighet svenskarnas outstanding i langrennet. Men husk, Dalmarnas tränar för fullt inför vinterens Paraski i oljeschejkeriet Norge. Just nu ropar min kone "du kan Duncan hälsa". Och då gör jag det då. Men, tack för Fritt Fall, lycka till i fortsättningen med den och Dina "lammelser (vad är det?).

Kricken (enl passet svensk, men i själen Dalmas)